

Zakariás Botond Csaba jövőképe

Stafétaváltás Kibéden

Cserélik a gázvezetékét a faluban

Fotó: Nagy Tibor

Zakariás Botond Csaba **személyében október 26-ától új polgármestere van a Kis-Küküllő menti községnek. A 37 éves előjárót – aki ezt a tisztséget a több mint két évtizedig „szolgáló” Dósa Sándortól vette át – múlt csütörtöki látogatásunkkor arra kértük, körvonalazza eddigi életútját, és új terveit, elképzeléseit is ossza meg velünk.**

Nagy Székely Ildikó

– Kibéden születtem, az általános iskolát is itt végeztem, a középiskolát pedig Szovátán, matematika-informatika szakon. Érettségi után édesapám mellett dolgoztam, főként az építkezésben. A továbbtanulásra is voltak próbálkozásaim, különösebb sikerek nélkül, többek között Budapesten vettem részt rövid ideig egy ortopédiai műszerész-képzésen.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Új elnöke van az MDT-nek

Marosvásárhelyen tartotta november 9-én az ötödik kongresszusát a Maros Megyei Magyar Diáktanács, vagyis az MDT, ahol sor került bizonyos alapszabályzati pontok módosítására, a tagszervezetek beszámolójára, az elnökség lemondására, illetve az új elnökség megválasztására.

2.

Még ma is élnek a szokások

A magyar nyelvterület egyik legjellegesebb népi ünnepe Szent Márton napja, az ókori tours-i püspök életéről szóló legendából egy jószágos, szent életű ember képe került át a népi kultúrkörbe, így neve a segítségnyújtás, adakozás, bőség és vidámság fogalmával forrt egybe.

4.

Munkavállalás a vasfüggöny két oldalán

Turóczy Csabával, egy 62 éves budapesti apával beszélgettünk, aki a rendszerváltás után 1992-ben és 1996-ban építésként dolgozott Németország nyugati és keleti részében.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Még mindig a kampányról

Mózes Edith

Dübörög Romániában a választási kampány, jobban mondva a sárdobálás. A jelöltek – kevés kivétellel – nem az ország és a lakosság legégetőbb problémáival foglalkoznak, hanem egymás kinyírásával: kinek van nagyobb háza, ki mit eszik, kivel/kikkel találkozik stb. Vagyis naponként kiborítják a bilit.

Magyarán: továbbra is az egyének és családok elleni támadások uralják a kampányt a fontos, megoldásokat ajánló politikai viták helyett. A jelölteket aszerint ítélik meg, hogy ki mennyit plagizált, hány nyelvtani hibát követ el...

A társadalom alapvető problémáira irányuló politikai viták hiányában amolyan mindennapos felületes fecsegésnek, szócséplésnek, szóbeli agresszióknak vagyunk tanúi.

Hogy nemcsak az elnökjelöltek felületesek, az is mutatja, hogy a bukaresti bíróságon bejegyzett politikai pártok jegyzékében a legfurcsább romániai pártnevekkel találkozhatunk, amelyeket az állami költségvetésből, azaz a mi adólejteinkből finanszíroznak (!). Nagy részük a választási kampányokban jelenik meg, és a választások után újra eltűnnek a sülyesztőben. A következő választásokig.

Ime néhány a furcsa elnevezésű pártok közül: Autonóm és Konzervatív Dácizmus Párt, Testvéri Erő Romániai Pártja, Romániai Kalózpárt, Ellenálló Párt, Korrekt Kormányzás Pártja, Helyi Erők Unió Pártja, Géta-Dákok Pártja, Gyermekünk Védői Párt stb. A sor persze sokkal hosszabb.

Egy-két példa arra is, hogy nem csupán ebben a mioritikus országban születnek „izgalmas” pártnevezések. Elég, ha az európai parlamenti választásokon elindult Ördögi Csirke Pártot, a Kétfarkú Kutya Pártot vagy a Ne Szavazz Ránk Pártot említjük.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

12

KEDD

A nappal hossza: 9 óra 31 perc

Ma JONÁS és RÉNÁTÓ, holnap SZILVIA napja

Az év 317. napja, hátravan 49 nap

IDŐJÁRÁS

Esősztílus

Hőmérséklet:

max.: ... 6 °C

min.: ... 2 °C

naptár

Isten éltesse!

SZILVIA: a Szilviusz férfinév női párja, jelentése: erdőből való – a latin silvania után.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. november 11.

1 €	4,9749 lej
1 \$	4,6601 lej
100 Ft	1,2172 lej
1 g arany	399,7964 lej

Új elnöke van az MDT-nek

A cél a szervezet újraélesztése

Marosvásárhelyen tartotta november 9-én az ötödik kongresszusát a Maros Megyei Magyar Diáktanács, vagyis az MDT, ahol sor került bizonyos alapszabályzati pontok módosítására, a tagszervezetek beszámolójára, az elnökség lemondására, illetve az új elnökség megválasztására.

Nagy-Bodó Szilárd

Az alapszabályzatot főként az elnökség feladatait, kötelezettségeit illetően módosították, mint például, hogy mennyi idő alatt kell elküldeni egy-egy esemény jegyzőkönyvét a szervezet tagjainak. A változtatásokat az iskolák diákdelegáltjai konszenzussal elfogadták. Ezt követte a tagszervezetek képviselőinek beszámolója, akik arról beszéltek az összegyűlt diákságnak, hogy milyen eseményeket, rendezvényeket, programokat bonyolítottak le az elmúlt időszakban. Ugyanezt tette a régi elnökség is, pontosabban elnök, Barabási Etele, aki beszámolt arról, hogy milyen tevékenységek voltak abban az időszakban, amikor ő vezette az MDT-t.

Ezt követően került sor az új elnökség megválasztására. **Antal Péter** lett a szervezet új elnöke, aki lapunknak elmondta, legfőbb célja, hogy újra élettel töltsen meg az MDT-t, összefogja a Maros megyei diákokat, valamint olyan eseményeket hozzanak létre,

amelyek vonzóak a fiatalok számára. Az új elnök szerint a diákok nagy érdeklődést mutatnak a sportesemények és a képzéshétfvégek iránt.

A sport és a szórakozás az esetek többségében csábítóbb a diákok számára, mint egy képzéshétfvége, viszont Antal Péter kiemelte, a fiatalok céltudatosak, és fontos számukra a pályaorientáció, szívesen beszélgetnek az ország vezetőivel vagy különböző szakágak neves képviselőivel.

Továbbá szeretnék segíteni a kisebb, iskolai Maros megyei diáktanácsokat, ezek beindításában is szerepet vállalnak. Az érdekképviseleti munkára is hangsúlyt fektetnek, hogy ne csorbuljanak a diákok jogai.

A Maros Megyei Magyar Diáktanács ötödik kongresszusán szóba került az úgynevezett MDT-karaván, amelynek az a célja, hogy eljussanak minél több, magyar tagozattal is rendelkező középiskolába, hogy az ott tanuló diákoknak bemutassák a szervezetet, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését iránta.

Antal Péter reményét fejezte ki, hogy jól együttműködnek az új elnökséggel, illetve támogatást fognak kapni egyrészt a cenzoroktól, másrészt a tapasztaltabb diáktanácsosoktól. – Kreatívak vagyunk, és közös munkával sikerülni fog újraéleszteni az MDT tevékenységét – húzta alá az újonnan megválasztott elnök.

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Cipősdoboz-akció az állatkertben

A marosvásárhelyi állatkertben november 12-étől, keddtől (mától) jótékonyági akció kezdődik hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok megsegítésére. Az EduTEX egyesület partnereként az állatkert illetékesei gyűjtőpontot alakítottak ki cipősdobozokba csomagolt ajándékok – játékok, ruhanemű, tisztálkodási szerek, tanszerek, édesség – számára, az adományokat december 20-ig fogadják naponta 9 és 16 óra között. Az adományozók írják fel a dobozra a címzett nemét és hozzávetőleges életkorát. A csomagokból 16 évesnél nem idősebb tinédzserek is részesülhetnek. Bővebb tájékoztatás Cosmina Pașcan projektmenedzsertől kérhető a 0786-493-557-es telefonszámon.

Koncertsorozat marosvásárhelyi zeneszerzők műveiből

November 12-én, kedden (ma) 18 órától a marosvásárhelyi Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány (Sáros utca 1. szám) Bartók Béla termében koncertsorozat kezdődik, amelynek célja marosvásárhelyi zeneszerzőkkel és munkásságukkal megismertetni a közönséget. Az első hangversenyen hat zeneszerző – Metz Albert, László Árpád, Láni Oszkár, Chovan Richard, Zeno Vancea és Trözner József – műveiből hangzik el válogatás. Előadók: a Tiberius vonósnyégyes, Mórnczi Melinda (zongora), Trozner Kincső (szoprán), Bordon Csilla (zongora), Bartha Lajos (hegedű), Tasi Nóra, továbbá a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia férfikara, vezényel: Albert Zsuzsa. A műsort Csíky Boldizsár állította össze, és Kovács Zsuzsa ismerteti.

Bálint Zsigmond fotókiállítása Budapesten

Bálint Zsigmond marosvásárhelyi fotóművész munkáiból nyílik kiállítás Az elsüllyesztett falu (Bözödújfalú 1990–2024) címmel november 14-én, csütörtökön a budapesti Kolta Galériában. A tárlat december 20-ig látogatható.

Színháztudományi napokat tartottak Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen november 7–10. között negyedik alkalommal tartották meg a Marosvásárhelyi Nemzetközi Színháztudományi Napokat, His/Story, Her/Story. Theatre Histories címmel. Az eseménysorozat keretében bemutatták az egyetem oktatóinak legújabb könyveit, az ezeket követő beszélgetéseken pedig olyan neves színházi alkotók vettek részt, mint Gianina Cărbunariu vagy Silviu Purcărete. Pénteken este a Stúdió Színházban ünnepélyes keretek közt a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem díszdoktorává avatták Nánay István egyetemi tanárt, a magyar színházi kritika meghatározó alakját. Szombaton a Köteles utcában Andreas Kotte színházelméleti előadásán vehettek részt az érdeklődők, majd a Studium Hubban folytatódó tudományos értekezleten az Ungvári Zrínyi Ildikó tiszteletére készült könyv bemutatója következett. Az eseményt a Magyar Nyelvű Színházi Doktor Műhelyek 4. nemzetközi konferenciája zárta. A rendezvény sorozatot Maros Megye Tanácsa, a Studium Prospero Alapítvány, a Communitas Alapítvány és a Román Kereskedelmi Bank támogatta.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Halálos baleset Nyomáton

Halálos kimenetelű baleset történt vasárnap délután Nyomát határában, ahol egy fával megrakott pótkocsit vontató mezőgazdasági munkagép felborult, és maga alá szorított egy 43 éves férfit.

A balesetet 16 óra táján jelentették, ezt követően a Maros megyei tűzoltóság a nyárádszeredai hivatásos egységet riasztotta a helyszínre,ők két csapattal és egy speciális mentomodullal felszerelt tűzoltóautóval, valamint egy rohammentővel vonultak ki. Hamarosan mentőhelikopter is érkezett a helyszínre, kiszálltak a nyárádgálfalvi önkéntes tűzoltók és a Maros megyei hegyimentők egy csapata is.

Német Zsolt nyárádgálfalvi tűzoltóparancsnoktól meg-

tudtuk: a kis méretű traktort a nagy teherrel megrakott pótkocsi súly boríthatta fel, és bár a munkagépnek volt védőkabinja is, vezetője a gépjármű alá szorult.

A mentősöket a helyi önkéntes tűzoltók szállították ki terepjárával a helyszínre, s a munkagépet megmozdítva a tűzoltók el tudták kezdeni az áldozat kiszabadítását. Bár a beavatkozást azonnal megkezdték, a férfi életét már nem tudták megmenteni, valószínűleg a baleset pillanataiban behalt sérüléseibe.

A hatóságok elkezdtek az eset körülményeinek pontos kivizsgálását. Értesüléseink szerint az áldozat két gyermek apja volt. (GRL)

Marosfalu és Marosvécs között

Gázipalackszállító és furgon ütközött

A Maros megyei tűzoltókat november 11-én, hétfőn délelőtt tűzmegelezésre és oltani, valamint elsősegélyt nyújtani hívták a Marosfalu községhez tartozó Lövér bejáratánál történt közúti balesethez.

A balesetben egy gázipalackokat szállító teherautó (a 210 palackból 100 volt PB-gázzal töltve) és egy járműszállító platós furgon volt érintett. A gázipalackokat szállító teherautó vezetője egy 46 éves, nánánfalvi férfi volt, a jármű-

szállító platót egy hasonló korú, moldovai köztársasági férfi vezette.

A méréseknél nem találtak gázszivárgást, amelynek értéke meghaladta volna a minimálisan megengedett határértéket, és a balesetnek sem volt sérültje. A helyszínelés idején a 15-ös országúton a forgalom egy sávon felváltva haladt – tájékoztatott a tűzoltóság és a rendőrség sajtóosztálya. (pálosy)

RENDEZVÉNYEK

Vidra Birtalan Éva tűzománc-kiállítása

November 14-én, csütörtökön 18 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban megnyílik Vidra Birtalan Éva tűzománc-kiállítása. A tárlatot Nagy Miklós Kund művészeti szakíró nyitja meg.

Mesejátékok az Arielben

A Kerekérdő közepében című, 3 év fölötti gyermekeknek szóló mesejáték látható november 14-én, csütörtökön 9 órától és 10.30-tól a marosvásárhelyi Ariel Stúdióban, rendező: Barabás Olga. 15-én, pénteken 18 órakor az Évszakok című, szintén Barabás Olga ren-

dezte előadásra várják a 4 év alatti gyermekeket és felnőtt kísérőiket a stúdióterembe. A stúdió-előadásokra a helyek korlátozott száma miatt előzetesen jegyet kell foglalni a 0770-996-416-os telefonszámon (naponta 9 és 13 óra között).

Kamarazeneest a Kultúrpalotában

A Tiberius vonósnyégyes kamarazeneestjére várják a klasszikus zene kedvelőit minden este 17-éig. A koncertek 19 órakor kezdődnek a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. A keddi (12-i) repertoáron Stravinsky-, Schubert- és Rachmaninov-művek szerepelnek. Fellép a Duo DaiVai, Anastasia Safonova, Filip Papa, Bordon Kinga (zongora) és Munkácsi Dóra (zongora).

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A Biden-adminisztráció minden rendelkezésére álló összeget eljuttat Kijevnek

A Biden-adminisztráció minden rendelkezésére álló, a Kongresszus által Ukrajna számára korábban megszavazott összeget eljuttat Kijevnek a hivatali ideje január 20-i lezárása előtt – jelentette ki Jake Sullivan, a Fehér Ház nemzetbiztonsági tanácsadója vasárnap egy interjúban.

Jake Sullivan a CBS televízió Face the Nation című műsorának adott interjúban a még megmaradt mintegy 6 milliárd dollárral kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy az erőforrások teljes mennyiségét elküldik Ukrajna számára.

Hozzátette, hogy Joe Biden elnöknek a hivatali idejéből még hátralévő 70 napban lehetősége lesz arra, hogy a Kongresszus és a hivatalba lépő adminisztráció előtt úgy érveljen, hogy ne hagyják magára Ukrajnát, mert az növekvő bizonytalansághoz vezetne a térségben.

Az új és minden várakozás szerint teljes egészében republikánus többségű Kongresszus január elején alakul meg.

Donald Trump szóvivője vasárnap nem tagadta és nem erősítette meg azt a sajtóértesülést, amely szerint Trump már csütörtökön telefonon beszélt Vlagyimir Putyin orosz elnökkel, egy nappal azt követően, hogy Volodimir Zelenszkijjal is tárgyalt.

A The Washington Post vasárnap a leendő amerikai elnök és az orosz elnök közötti csütörtöki telefonbeszélgetésről írt, amely során az értesülés szerint Donald Trump arra figyelmeztette Vlagyimir Putyint, hogy ne vigye az eskaláció irányába az Ukrajna ellen viselt háborút.

Az orosz elnök csütörtökön gratulált Donald Trump választási győzelméhez, és akkor azt mondta, kész a párbeszédre Trumpgal. (MTI)

Ország – világ

Tovább csökken Románia népessége

Idén szeptemberben is negatív volt a természetes szaporulat Romániában, a népesség 4432 fővel csökkent, de a kiállított születési igazolványok száma 4,7 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) múlt szerdán közzétett adataiból. Ezek szerint 2024 szeptemberében a kiállított halotti igazolványok száma 819-cel (4,6 százalékkal) emelkedett, az egyéves kor betöltése előtt bekövetkezett halálozások száma pedig 25-tel nőtt augusztushoz képest. A halálozások száma szeptemberben a városokban 9458 volt (4912 férfi és 4546 nő hunyt el), vidéken pedig 9159 (4899 férfi és 4260 nő halt meg). Éves összevetésben a halálozások száma 3,1 százalékkal nőtt városon és 6,2 százalékkal vidéken. Az INS szerint az idei kilencedik hónapban 11.476 házasságkötést jegyeztek, a jogerős bírósági döntéssel és a közjegyzőknél kimondott válások száma pedig 1813 volt. (Agerpres)

Hét embert mentettek meg a hegyimentők

Az elmúlt napon hét embert mentettek meg a Salvamont csapatai, egyet közülük kórházba kellett szállítani, egy személy pedig életét veszítette a hegyen – közölte hétfőn a hegyimentő szolgálat. A Salvamont Facebook-oldalán számolt be arról, hogy kirendeltségei 24 óra alatt nyolc segélyhívást kaptak: kettőt a Kolozs megyei, és egyet-egyét az Arad, Maros, Szatmár, Krassó-Szörény, Vrancea és Hunyad megyei szolgálati központ. A beavatkozások során hét embert mentettek meg. Egyet közülük a rohammentősök (SMURD) autójával szállítottak kórházba. Egy személyen nem tudtak segíteni, már holtan találták meg a érkező hegyimentők. Ugyanakkor tizenhárom azért telefonáltak a Salvamonthoz, hogy tanácsot és eligazítást kérjenek különböző hegyi túraútvonalak állapotáról – közölte még a szolgálat. (Agerpres)

Csapadékos lesz november közepe

Az ilyenkor megszokottnál hidegebb lesz ezen a héten, jövő héten azonban országszerte enyhül az idő; csapadékra mindkét héten számítani lehet – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) november 11. és 24. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. A hétfőn közzétett prognózis szerint Erdélyben a jelenlegi 7-8 Celsius-fokról szombatra 5-6 fokig csökken a nappali csúcsértékek regionális átlaga, november 17. és 20. között 10 fok körül alakul, majd visszaesik 7-8 fokra. Éjszaka többnyire fagy-pont körüli hőmérsékletre lehet számítani, csak 17-én lesz ennél hidegebb, akkor mínusz 4 fokig hűlhet le a levegő. Csapadékra szerdaig, majd 15-e körül, illetve 20-a után van kilátás. (Agerpres)

Még mindig a kampányról

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Euronews elemzése szerint egyes furcsa nevű pártok viccből kezdték tevékenységüket, mások nagyon komoly napirendre akarják felhívni a figyelmet.

Visszakanyarodva a romániai elnökválasztási kampányra, el kell mondanunk, hogy a hazai politikusok nem sokat tanultak a minap véget ért amerikai elnökválasztásból sem.

Holott, ha jobban odafigyelnek, láthatták volna, hogy a frissen megválasztott elnök a kampányában a fontos társadalmi kérdésekre összpontosított: a gazdaságra és a bevándorlásra, az illegális migrációra. Sajátos, megköntözt stílusában folyamatosan a legégetőbb közéleti témákat tartotta napirenden. Nem foglalkozott az ellenjelöltje házával, vagyonával, magánéletével. Végig arról beszélt, hogy miképpen oldja meg Amerika égető problémáit, javítja az amerikaiak mindennapi életét.

Vagyis ég és föld a különbség az ottani és a romániai kampányban látottak között.

Az új amerikai elnök kampánya ébresztő is lehetne a romániai jelöltek számára. Meg kellene érteniük, hogy a választók olyan politikusokat néznek, hallgatnak meg szívesebben, akik nem beszélnek egymás lejáratásáról.

Tapasztalat, hogy az emberek nem mindig hallgatnak a nagyhangú, agresszív politikusokra (bár ez is megtörténik néha), hanem reményeikkel, elvárásaikkal, netán az effajta politika elleni lázadásukkal összhangban szavaznak.

Vajon gondoltak-e arra a jelenleg egymást lejárató politikusok, hogy az elnök- és parlamenti választások után miképpen fogják megmagyarázni a választóknak: miért és hogyan válhatnak újra szövetségesekké azok, akik néhány héttel azelőtt szidták egymást?

Persze a politikában minden és mindennek az ellenkezője is lehetséges.

Brit védelmi miniszter: a szövetségeseknek ki kell tartaniuk Ukrajna mellett

A brit védelmi miniszter szerint a nyugati szövetségeseknek ki kell tartaniuk Ukrajna mellett, és növelniük kell a Kijevnek nyújtott támogatásokat.

John Healey-t a BBC közszolgálati televízió hétfői politikai magazinműsorában kérdezték arról, hogy mi a véleménye a következő amerikai elnök, Donald Trump Ukrajnával kapcsolatos kijelentéseiről, mindenekelőtt arról a nyilatkozatáról, hogy hivatalba lépése után „24 óra alatt” véget vet az ukrajnai háborúnak.

Healey úgy fogalmazott: meg kell várni, hogy Donald Trump „valójában milyen javaslatokat tesz majd”.

Hozzátette ugyanakkor: ha valóság az az értesülések, amelyek szerint Trump a múlt héten telefonon beszélt Vlagyimir Putyin orosz elnökkel és arra intette, hogy kerülje el a háború eskalálását, „akkor teljesen helyénvaló módon járt el”.

A brit védelmi miniszter szerint Putyin máris hozzákezdett az ukrajnai háború eskalálásához, hiszen észak-koreai katonák érkeztek Oroszországba, és az orosz fegyveres erők csak az elmúlt egy hónapban több mint kétezer kamikazedrónnal támadtak ukrajnai célpontokat.

Arra a kérdésre, hogy aggasztónak tartja-e az Ukrajnának nyújtott amerikai támogatás megvonásának lehetőségét Trump hivatalba lépése után, a brit védelmi miniszter azt mondta: az Egyesült Államokban is felismerték, hogy senkinek nem áll

érdekében megengedni „a Putyinhoz hasonló agresszoroknak” a nemzetközi határok átrajzolását erőszak alkalmazásával.

„Éppen ezért arra számítok, hogy az Egyesült Államok más országokhoz, köztük Nagy-Britanniához hasonlóan céltudatos kitartással folytatja Ukrajna támogatását” – fogalmazott a brit védelmi tárca vezetője a hétfői BBC-interjúban.

Healey felidézte, hogy London az idén 3 milliárd font támogatást nyújt Ukrajnának, és további 2,3 milliárd fontot folyósít Kijevnek a szankciók keretében lefoglalt orosz vagyoneszközök hozamából.

Arra a kérdésre, hogy a brit kormány miként viszonyul a következő amerikai elnök környezetéből elhangzott kijelentésekre, amelyek szerint Ukrajnának területi engedményeket kellene tennie a béke érdekében, a brit védelmi miniszter kijelentette: Ukrajnának kell döntenie arról, hogy mikor kíván tárgyalásokat kezdeni, „a mi feladatunk az, hogy kitartsunk Ukrajna mellett, amíg harcol, és akkor is, amikor úgy dönt, hogy tárgyalni kíván”.

Hozzátette: a háborúnak valójában úgy lehet véget vetni, hogy Putyin kivonja katonáit Ukrajnából, és ha ez megtörténik, a háború „akár ma véget érhet”.

Healey szerint sem Európának, sem Amerikának nem érdeke, hogy Putyin felülkerekedjen, mert „akkor nem áll meg Ukrajna határainál”. (MTI)

Romániai választások

Minden korábbinál több szavazókört rendeznek be külföldön

Románia minden korábbinál több, 950 szavazókört rendez be külföldön az ideai elnök-, illetve parlamenti választásokon, amelyeket három egymást követő hétvégén rendeznek november végén és december elején – közölte hétfőn Luminița Odobescu külügyminiszter.

A külügyminisztériumban tartott sajtóértekezleten részt vevő Toni Grebla, az állandó választási hatóság (AEP) elnöke megjegyezte, hogy ez a szám nem csak román rekord, tudomása szerint egyetlen más állam sem nyitott még több külföldi szavazókört valamely választás alkalmával.

A sajtóértekezleten elhangzott, hogy az elnökválasztás november 24-i első, illetve december 8-i második fordulójának hétvégéjén a külföldön tartózkodó román állampolgárok pénteken helyi idő szerint 12–21, illetve szombaton vagy vasárnap 7–21 óra között adhatják le voksukat valamelyik külföldi szavazókörben.

A december 1-jei parlamenti választások alkalmával a külföldi szavazókörök szombaton és vasárnap is 7–21 óra között tartanak nyitva. Mindkét választáson csak vasárnap este lehet éjfélig meghosszabbítani azoknak a szavazóköröknek a nyitvatartását, amelyeknél még voksolni akaró román állampolgárok állnak sorban.

Az elnökválasztás alkalmával egyetlen választókörület létezik, a szavazólapok mindenütt – bel- és külföldön is – azonosak, tehát a román állampolgárok bárhol voksolhatnak, ha előzőleg nem szavaztak másutt, illetve nem küldtek be érvényes levélszavazatot.

A parlamenti választásokon csak a külföldi állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkező román állampolgárok szavazhatnak külföldön, ugyanis az országban megyei pártlistás rendszerben választják a parlament tagjait, és a 41 megye, illetve Bukarest mellett a diaszpóra egy 43. választókörületnek számít.

A külföldi választókörületből négy képviselő és két szenátor kerül a parlamentbe. Az egy mandátumra nem elegendő töredékszavazatok külföldről is bekerülnek az adott politikai alakulat országos kosarába, és adott esetben valamely hazai választókörületben járulhatnak hozzá egy többletmandátum megszerzéséhez.

Az AEP elnöke szerint idén mindössze 6650 külföldön élő román állampolgár igényelt választási levélsomagot, amelyet meg is kaptak. Ha levélszavazatuk nem érkezik be a megszabott határidőig – a választások előtt két nappal –, akkor telefonon vagy emailben értesítik őket, hogy még lehetőségük legyen személyesen leadni voksukat valamely választókörben.

Luminița Odobescu felhívta a külföldön élő román állampolgárok figyelmét, hogy a voksolás előtt ellenőrizzék a külügyminisztérium honlapján a szavazókör címét, mert eltérések lehetnek a korábbi évekhez képest. A tájékozódást és a legközelebbi szavazókör megtalálását – ígérete szerint – egy interaktív térképpel is megkönnyítik.

A külügyminisztérium honlapján elérhető információk szerint Magyarországon a román nagykövetségen (Budapest, Thököly út 72.) és a Román Kulturális Intézetben (Budapest, Izsó u. 5.) két-két, Románia gyulai (Munkácsy u. 12.) és szegedi (Kelemen László u. 5.) főkonzulátusán egy-egy szavazókört alakítottak ki.

Ezekben az elnökválasztáson bármilyen érvényes román személyazonossági irattal lehet voksolni. A december 1-jei parlamenti választásokon magyarországi lakcímet tartalmazó román áttelepedési útlevéllel lehet majd szavazni, illetve pótlásra iratkozhatnak fel és voksolhatnak azok is, akik a román személyazonossági iratok mellett egy magyar tartózkodási dokumentumot – lakcímkártyát, regisztrációs kártyát, (állandó) tartózkodási vagy letelepedési engedélyt, személyi igazolványt – is fel tudnak mutatni. (MTI)

Még ma is élnek a szokások

Szent Mártonra emlékeztek

A magyar nyelvterület egyik legjellegesebb népi ünnepe Szent Márton napja, az ókori tours-i püspök életéről szóló legendákból egy jóságos, szent életű ember képe került át a népi kultúrkörbe, így neve a segítségnyújtás, adakozás, bőség és vidámság fogalmával forrt egybe. Nevét ma sem feledik, játékokkal és jókedvvel emlékeznek rá.

Gligor Róbert László

Nyárádszentmártonban napra pontosan 29 évvel ezelőtt tartották az első Szent Márton-napot, azóta az unitárius egyházközség évente megrendezi az eseményt, kivéve a 2020-as világvilágjárvány sújtotta időszakot, így idén huszonnyolcadik alkalommal ünneplhetők a felsőnyárárdmenti közösségben – hang-

zott el az unitárius templomban az ünnepi ökumenikus istentiszteleten. Ez a nap kettős ünnep is volt, hiszen a névadó szent ünneplése mellett azért is hálát adtak, amiért ismét megszólalhatott az Árpád-kori templom 1948-ban épített, az elmúlt két hónapban felújított orgonája. A munkálatot Pap Zoltán orgonaépítő mester és csapata végezte el, a több ezer euróra rúgó anyagi költséget a gyülekezet egyik tagja, Barabás József vállalta fel – számolt be Kiss Sándor Lóránd unitárius lelkész.

Az ünnepi istentiszteleten Kerekes József, a csíkfalvi református missziói egyházközség lelkésze, a szent püspök legendáját is felidézve, a bátor babiloni zsidó ifjak történetéről beszélt, kiemelve: van nekünk egy erős Istenünk, egy támaszunk, akire lehet számítani, aki megsegít minket a mi nyomorúsá-

gunkban, aki mellett érdemes kitarítani. Ugyanakkor arra is figyelmeztette a hallgatóságot: nem minden koldus mellett megy el egy Szent Márton, nem mindig szabadít meg Isten, amikor mi elvárjuk, de életünkben munkálkodik.

Az ünnepség keretében a nyárádszeredai Deák Farkas Általános Iskola ifjúsági diákkórusa énekeiben gyönyörködhetett az ünneplő közösség, majd ezt követően a szomszédos udvaron került sor a hagyományos Márton-napi vigaságra. Fellépett népdalokkal a jobbagyalvi Nagy Ferenc férfikar, egész délután szólt a zene- és énekszóló, nem hiányzott a zsíros kenyér lila hagymával, és a késő őszi nap-sütés mellett bor és tea melengette az ünneplőket. Sorsjegyeket is lehetett vásárolni, amelyekkel különböző tárgyakat lehetett nyerni, de libaszirt és sütőtököt is haza lehetett vinni, míg a legszerencsésebb földjéknél egy élő libát vehettek át a lelkészcsalád adományaként, egy másik személy pedig egy élő rucának örülhetett.

Jóságára emlékeznek

Múlt héten a szovátai S. Illyés Lajos Általános Iskola kisdíákjai és óvodásai Szent Márton napjára hangolódottak, miután a szent életű püspök jóságos, segítőkész, szeretetteljes életét, legendáját megismerték. A jeles naphoz kapcsolódó énekeket, mondókat tanultak, libás kézműves alkotások, lámpások (sőt libalámpások) is készültek, püspökkenyér sült. Pénteken kora este több százán bekapcsolódtak a Szovátai Népi Játékszínház által kezdeményezett lámpás felvonulásba, a kisgyerekek

Szovátán a kisgyerekek és családjuk lámpás felvonuláson és tűzgyűjtésen vesznek részt
Fotó: Gligor Róbert László

szüleikkel, családjukkal együtt az iskolától a városházáig vonultak, hogy a saját kezűleg készített lámpásaikkal Szent Márton jóságát, tisztaságát, a jó cselekedeteket és ezen értékek örök érvényű voltát hirdessék. Az önkormányzat udvarán idén is jókora tüzet gyűjtöttek; innen sem hiányzott a zsíros kenyér, az ünneplők jókedvűen falatoztak.

A Márton-napi fáklás, lámpás felvonulás német nyelvterületről terjedt el Európában. A lámpások fénye a jó cselekedetet jelképezi.

Dicsőszentmártonban a római katolikus közösség múlt szombaton, a Tours-i Szent Márton napi búcsú keretében ünnepelte temploma felszentelésének 125 éves jubileumát.

Libalakoma és egyéb örömök

Márton napja a karácsony előtti negyvennapos böjt előtti utolsó ünnepnap. Ez jelentette egykor a paraszti év végét: befejezték az éves mezőgazdasági munkákat, és kezdetét vette a téli pihenő időszak. Ilyenkor fizették ki a cselédeknek, s a fizetség mellé néhol ajándékba

libát is adtak. Ezen a napon rendszerek voltak a vásárok és a bálók. Ilyenkor nagy lakmározást csaptak. Ezekben a lakomákban jellemzőek voltak a libaételek, mert ilyenkorra már le lehetett vágni a tömött libát is. „Aki Márton-napon libát nem eszik, egész éven át éheznek” – tartja a szólás. Szokás volt a papnak is küldeni a libából, különösen annak hátsó részéből, a „püspökfalat” kifejezés is innen ered. Márton-napra már ihatóvá vált az újbor, ezért a libaétel mellé a kiforrott újbórral volt szokás koccintani.

Manapság néhány étterem is különleges menüt kínál a jeles naphoz kapcsolódóan. A nyárádszeredai Csámborgóban a múlt héten ínycsiklandó hétvégét hirdettek, három napon át elérhető volt a libavacsora, azaz libacomb hagymás krumplival és párolt lila káposztával vagy zsályás almászósszal, pénteken élő zenés estet szerveztek, „hogy a liba ne csak a tényérodon, hanem a táncparketten is szárnyra kapjon!”. Sorsjegyet is lehetett vásárolni, a szerencsés egy konyhakész libát vihetett haza.

Nyárádszentmártonban minden évben a szerencsés nyertes egy libát vehet át a Márton-napi vigasságon

Az autópálya- és gyorsforgalmiút-hálózatnak a következő négy évben további 1000 kilométerrel kellene bővülnie

Az „óvatos forgatókönyv” szerint a romániai autópálya- és gyorsforgalmiút-hálózatnak a következő négy évben további 1000 kilométerrel kellene bővülnie – jelentette ki hétfői sajtótájékoztatóján a Szociáldemokrata Párt (PSD) első alelnöke, Sorin Grindeanu szállításiügyi miniszter.

A politikus a PSD kormányprogramjának a közlekedésre és a közúti infrastruktúrára vonatkozó fejezetét ismertette. Emlékeztetett arra, hogy jelenleg körülbelül 800 kilométer autópálya vagy gyorsforgalmi út kivételével van folyamatban Romániában. Az év végére pedig a miniszteri mandátuma alatt átadott autópályák és gyorsforgalmi utak hossza meg fogja közelíteni a 400 kilométert.

Grindeanu elmondta, hogy szerte a következő kormányának, politikai színezettől függetlenül, a következő négy évben az „óvatos

forgatókönyv” szerint legalább 1000 kilométerrel kellene bővítenie a romániai autópálya- és gyorsforgalmiút-hálózatot, az „optimista forgatókönyv” szerint a hálózat hosszának 2300 kilométerrel kellene növekednie. „Minden feltétel adott ahhoz, hogy évente átlagosan mintegy 250 kilométer autópályát és gyorsforgalmi utat adjunk át a forgalomnak” – jelentette ki.

A miniszter közlése szerint az év végéig átadják a forgalomnak a moldovai autópálya Focșani és Buzău közötti első és második szakaszát, és szintén év végéig elkészül a Craiova-Pitești gyorsforgalmi út két szakasza is.

Grindeanu elmondta: kormányra kerülése esetén a következő négy évben a PSD törekedni fog arra, hogy a konstancai kikötő és Bukarest csatlakozzon az európai autópálya-hálózathoz. Ennek feltétele a főváros körüli A0-s autópálya, illetve a Pitești-Nagyszében és a Marzsina-Holgya közötti sztráda-

szakaszok befejezése. „Ha ez megtörténik, akkor Nagylaktól Konstancaig autópályán lehet majd közlekedni” – magyarázta.

A miniszter fontosnak nevezte az A7-es és az A8-as autópályákon zajló munkálatok folytatását is. Az előbbi sztráda Ploiești-et és Bukarestet, utóbbi Marosvásárhelyt kötné össze az ország északi részével. Grindeanu beszélt arról is, hogy a következő években a vasúti infrastruktúra fejlesztésére fordítható uniós alapok összege meg fogja haladni a közúti infrastruktúrára fordítható uniós forrásokét. Közlése szerint a PSD kormányprogramjának egyik prioritása az Ukrajnába vezető 500-as fővonal korszerűsítése.

Hozzátette, hogy pártja folytatná a korszerű vasúti szerelvények beszerzését is. Emlékeztetett arra, hogy a jelenlegi kormány 161 új szerelvényt vásárolt, az egyik jövő héttől a Bukarest-Brassó útvonalon fog közlekedni. (Agerpres)

A 20 év után vásárolt vonat november 20-ától szállít utasokat

Fotó: ARF

A Coradia Stream elektromos meghajtású vonatszerelvény, az első vonat, amit a román állam az utóbbi 20 évben vásárolt, megkezdte tesztútjait Bukarest és Brassó között, és a tervek szerint november 20-ától utasokat is szállítani fog ugyanezen az útvonalon. A Vasúti Reform Hatóság (ARF) képviselői szerint a szerelvény szombaton indult el első, utasok nélküli tesztútjára Bukarestből, és vasárnap is megtette ugyanezt a távot. Ștefan Roșeanu, az ARF elnöke az

AGERPRES-nek vasárnap elmondta, ha a dolgok jól mennek, november 20-ai útján már utasokat is szállítani fog a szerelvény ezen az útvonalon. A tesztutak még 10 napig zajlanak a Bukarest-Brassó és Bukarest-Konstanca útvonalon. Az ARF 2022 márciusában kötött szerződést a lengyel Alstom Ferroviaria SpA céggel 37 ilyen szerelvény szállítására, az első vonat 2023. december 4-én érkezett meg Romániába, és azóta tesztellenőrzések sokaságán ment át. (Agerpres)

Nő a csomagolóanyag-visszaváltó automaták száma

Hónapról hónapra nő a csomagolóanyag-visszaváltó automaták száma, a betétdíjas visszaváltási rendszer (SGR) két rekordot is elért: 2,4 millió italcsomagolást váltott vissza a lakosság, és a begyűjtési arány elérte a 82 százalékot – jelentette be hétfőn Mircea Fechet.

A környezetvédelmi miniszter a Facebookon közölte, hogy október folyamán 337 újabb csomagolóanyag-visszaváltó automatát helyeztek üzembe országwide, és sikerült elérni, hogy eltűntek a sorok az automaták előtt, ami azt jelenti, hogy a

rendszer mostanra már olajozottan működik. Fechet azt írta, hogy miután Romániára 20 éven át „újral mutogattak” az alacsony újrahajszonítási ráta miatt, az utóbbi 11 hónapban európai szinten példaképpé lépett elő ebben a tekintetben.

Arra is rámutatott, hogy a betétdíjas visszaváltási rendszer újabb gazdasági tevékenységeket és több ezer új munkahelyet generál. Megjelentek európai szinten példaképpé lépett elő ebben a tekintetben. Arra is rámutatott, hogy a betétdíjas visszaváltási rendszer újabb gazdasági tevékenységeket és több ezer új munkahelyet generál. Megjelentek európai szinten példaképpé lépett elő ebben a tekintetben. Arra is rámutatott, hogy a betétdíjas visszaváltási rendszer újabb gazdasági tevékenységeket és több ezer új munkahelyet generál. Megjelentek európai szinten példaképpé lépett elő ebben a tekintetben. (Agerpres)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Megint jönnek, kopogtatnak

Kuszálék Péter

A szomszédaim friss híreket hoztak, Alex egy öregecske hírt küldött a távolból. Kézből kontrázta a múlt kedden közölt cikkem motóját. Ugyanis az embereket minden érdekli, még a szegényedés is. George Mikes könyve 1983-ban jelent meg a szigetországi (How to be Poor), magyarul kilenc évvel később, Budapesten: *Hogyan legyünk szegények?* Másolatban elküldte a kötet fülszövegét is, ebből idézek: „Életem során mindig igyekeztem minél távolabbra kerülni a pénztől. Általában sikerült.” A humorista életrajza ennek az ellenkezőjéről tanúskodik. 1912-ben született Magyarországon, egy időben a *Színházi Élet* „Maga csak tudja, Intim Pista” rovatát vezette. Nagy példányszámú folyóirat volt, nem hinném, hogy aprópénzben kapta a honoráriumát. A bulvársajtó jól fizet, és a munkahelyen ablak is van, nem hasonlít egy szénbánya tárnájához. Az (újság)írók és a színészek abban hasonlítanak, hogy koldust és királyfit egyaránt tudnak alakítani: „Nem számítm, csak a pénz jöjje-jöjje!” Ezt a mondat Antalka gyűjtötte a színpalak mögött, amikor 1968 táján a kolozsvári színházban bukfacezett és bohóckodott valamely olasz szerző darabjában.

Mr. Mikestől megtudhatjuk: „szegénynek lenni gyönyörűség, a gazdagság retentő sok

kellemetlenséggel jár, hiszen a gazdaghoz példának okáért folyton betörnek, a villavásárlásból egy sor kellemetlensége származik, s a gazdagnak még akkor is muszáj lovagolnia, ha fél a lótól”. Az aranyköpéseket (de a nagy híru filozófusok köbe vésett tételeit is) simán le lehet seperni az asztalról, mert a világ tele van hamiskártyásokkal és mulandó elméletekkel. Mióta az internetet rászabadították a civilekre (kezdetben csak zárt körű használói voltak, ám a feltalálók sírtak, hogy kevés a zsozsó, ezért kicsapták a ketrec ajtaját: „itt van, vigyétek, de előbb fizessetek!”), azóta vélemények milliói zúdulnak ránk, de igazságmorzsák csak elvétve: száz köbméter meddő közet után mindössze fél szemernyi valóság...

A Londonban éldegélő George Mikes (aki még fiatalon lelécelt Pestről, és Kádár Jánost csak tévében látta) csupán hírből ismerte a szegények örömet: mert mely nagy gyönyörűség két kocka vajat hazavinni egy negyvenméteres sor kiállása után. A siker érdekében pedig az óházában maradt barátok meséit is föl lehetett használni, nem haragszik érte senki. A gazdagok gyötrelmei is rendben vannak, nincs tíz napja, hogy megtudtam: András yorki hercegnek gondjai vannak, mert nem tudja fenntartani a harminczobás kastélyát. De van klasszikus szöveg is raktáron: „Éjfél borult a házte-

tőkre./ s kuvikhang szólt a berken át./ midőn a Bankár útnak indult/ elásni véres aranyát./ Az útkeresztben vasdoronggal/ hét ördög várta, s a Halál./ s mikor kardot rántott, a csontváz/ fülébe súgta: »Lásd, számár./ pénzsákodat hiába véded./ meghalsz s a kincset elviszem, a kincs helyett eláslak téged./ akit nem ás ki senki sem.«” Nem tudom, hogy Faludy mester ismerte-e a román mondást, az is a lényegről szól, bölcsen és szükszavúan: „dricul n-are portbagaj” (= a gyászokocsinak nincsen csomagtartója).

Még egy mozzanat Mikes könyvéről. Az angol nyelvű kötet borítóján utcai zenész gitározik, egy hölgy dobna némi aprót a kalapjába, ám a fejedő az öblével lefelé hever a járdán, mellette kis darab karton: „No thank you”. Ismerős? A múlt héten írtam róla, tesék csak visszalapozni: a fénymásolót megjavító bácsi is elhárította a honoráriumot.

No, de nem kell messzire menni a friss hírekért: a kapu melletti táblára – pár nap különbséggel – egy-egy, hasonló tartalmú hirdetés tűztek. Az egyik szinte könyörög: oly nagyon szeretne a mi blokkunkban lakást vásárolni, hogy a romos állapot sem akadály. Füstös festés, málló vakolat, rozsdás kazán, repedt ablaküveg sem tántorítja el a vásárlástól, lehetőleg azonnal (nehogy értékét veszítse a pénze). Egy igénye van csak: földszint és felső emelet kizárva. Nem kell ingatlanügynöknek lenni ahhoz, hogy a sorok közötti lényegét megtalálja az ember.

Gazdag ember akar befektetni, mert azt hallotta, hogy a Novi 7 negyed eladó lakásai jó pénzt fialnak: a külföldi diákok fölös számában érkeznek, és szeretik ezt a negyedet, mert közel van az orvosi egyetem, gyalogosan tizenkét perc. Aki magának venne házat, az az olcsóbb negyedeket veszi célba. (Miért mondtam ezt el? Csak hogy teljen a lap, mert kifogásolnom nem lehet, megakadályozni sem kívánom, mindenki a saját tehetsége és módja szerint szúr ki önmagával. Köszvényes Laci bá úgy vette meg a harmadik lakását, hogy nem vigyázott eléggé, most meg ott áll a penészes szobákkal, és nem tudja kiadni.)

A lakásbiznisz élénkülése beszámít a GDP-be, az pedig igen fontos (nem a nyugatnak, hanem az EU közzgazdásainak). Pár évvel ezelőtt olvastam, hogy az ingatlanügynökök száma meghaladta a médiában alkalmazott néhány tízezres hadsereg nagyságát. Ezeknél csak a biztonsági őrk dandárja számosabb. Egy emberöltő alatt sikerült teljes mértékben átalakítani a korábbi gazdasági struktúrát. A hajdani Encsel Mór gépgyárban hatezer volt a dolgozók létszáma 1990 tavaszán, amikor elhagytam a céget. Annak a fele (jó, legyen csak a harmada) komoly tudással rendelkező, értéket teremtő szakí volt. Könnyű volt lebutítani őket házörzövé, pénzváltóvá, becsüssté, de honnan vesznek majd szakképzett munkaerőt, ha fordul a kocka? Költői a kérdés, mert a kocka már nem fog a jó irányba fordulni.

Iohannis és a protokoll

Nem ez az első alkalom, hogy Klaus Iohannis leköszönő román államfő hátat fordít valakinek, valakiknek. Ezúttal Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnökének irányába maradt el a „ió nopot chivának” (az a szállóige, amit anno, még 2020-ban a COVID-19 járvány kezdetén címzett a Szociáldemokrata Pártnak).

Tasnády Ádám

A román államfő két mandátuma alatt több protokolláris hibát is elkövetett, amelyek nemcsak belföldön, hanem nemzetközileg is feltűnést keltek. Közismert tény, hogy idén már nem újrázik az államfői posztért, ugyanakkor a NATO-főtitkári tisztség is elúszott.

Valamiért a kabátokkal folyton baj volt mandátumai alatt... Seholy sem találtak stabil vagy mozgó fogast.

Franciaország, Párizs – 2015

Iohannis egy hivatalos párizsi látogatása alkalmával, érkezését követően azon bosszankodott, hogy nem volt senki a hivatalos személyzet tagjai közül, aki megfogta volna a kabátját. Ha ez nem lenne elég, feleségét, Carmen Iohannis first ladyt nem kísérték a limuzinhoz – mindez érkezésének első tíz percében a Charles de Gaulle repülőtérén történt, és részben a francia protokoll figyelmen kívül hagyásának tudható be. Míg Iohannis várakozott a szívélyes fogadtatására, egy protokollsegéd sem érkezett, hogy gondoskodjon a kabátjáról, így azt a félperces álldogálás után a román elnök végül a hivatalos autótetejére dobta. A helyzetet gyorsan rendezték, az Őrző és Védő Szolgálat (SPP) vezetője, Lucian Pahonț a biztonsági személyzet egyik tagjának gyorsan átadta a kabátot, aki az elnök kíséretének tagjaihoz juttatta – olvasható, látható a Libertatea és a Digi24 oldalán.

Egyesült Királyság, Glasgow – 2021

A COP26 klímakonferencián Iohannis az asztalra tette a kabátját, ami

a diplomáciai protokoll szerint tiszteletlen gesztusnak számít.

A találkozón több mint 120 ország vezetője vett részt, és a tanácskozássok szigorú szabályok szerint zajlottak, ezért a protokoll megsértését sokan elítélték. Az esetet több romániai hírportál is kritizálta, hiszen egy ilyen világeseményen különösen nagy figyelmet kap minden apró részlet – olvasható a Deutsche Welle és az Antena 3 hírtelevízió oldalán.

Majdnem Adolf Hitler lett belőle 2018-ban

Darius Vălcov volt államtanácsos és egykori pénzügyminiszter, akiről nem árt tudni, hogy 2018-ban alapfokon nyolc év börtönbüntetésre ítélte befolyással való üzérkedés miatt a Legfelsőbb Bíróság, hivatalos facebook-oldalán Adolf Hitlerhez hasonlította a köztársasági elnököt.

Az egykori pénzügyminiszter egy olyan videót osztott meg közösségi oldalán, amelyen a #Rezist mozgalom hashtagje horogkeresztte alakul át, majd a végén feltűnik Iohannis Hitler-frizurával és -bajusszal, mellette az ismert náci üdvözlés parafrazálva: „Hail Iohannis” (ráadásul helytelenül, helyesen Heil kellene legyen). A videó, amely azóta töröltek a Facebookról, olyan állításokat is közölt, amelyek szerint a Romániai Németek Demokrata Fóruma valójában a náci Deutsche Volksgruppe utódszervezete. Az antiszemita megfigyelésével és leküzdésével foglalkozó MCA Románia felhívta Viorica Dăcilă volt miniszterelnök figyelmét is az esetre – olvasható a Nyugati Jelen oldalán, és közölte az Antena3 CNN is.

Magyarország, Budapest – 2024

Az Európai Politikai Közösség találkozóján a Puskás Aréna előtt Orbán Viktor kormányfő fogadta az európai országok miniszterelnökeit és államfőit. A magyar miniszterelnök személyesen üdvözölte (volna) Iohannist is, amint kiszállt az autóból, de ő levegőnek nézte vendéglátóját, tudomást sem vett Orbánról. Elvégre a nézés és a látás között van

némi különbség, döntse el mindenki maga, hogy itt mi történt.

Mint ismert, Magyarország történetének legnagyobb diplomáciai eseményére került sor múlt héten csütörtökön és pénteken: a két rendezvényt – az Európai Politikai Közösség találkozója és az informális EU-csúcs – a magyar fővárosban tartották meg, a Puskás Arénához érkeztek az állam- és kormányfők. Az eseményen Klaus Iohannis államfő is részt vett, hangsúlyozta a régió biztonsági helyzetével kapcsolatos szükségességét, valamint az Ukrajnának nyújtott támogatás fenntartását. A migrációval kapcsolatos kerekasztal-beszélgetésen a román államfő az illegális migráció elleni küzdelmet szolgáló rövid távú megoldások mellett egy olyan hosszú távú megközelítést szorgalmazott, amely magasabb fokú kohéziót és hatékonyságot biztosít ezen a téren – közölte a román elnöki hivatal.

Érkezésének stílusa igencsak sokatmondó volt, ugyanis 17 másodpercig tudomást sem vett Orbán Viktor magyar miniszterelnökről. Ez nem csupán egy protokolláris mozzanatként értelmezhető, hanem fontos üzenetet hordoz a két ország közötti diplomáciai és politikai kapcsolatokról. Az eset az évek óta húzódó feszültség szimbolikus kifejeződése, amely az EU jövőjéről és Közép-Európa politikai irány-

vonalaról alkotott eltérő nézetekben gyökerezik. Ugyanakkor az Antena 3 román hírtelevízió szerint mindez azért történt, mert a román államfő konvoját a magyar rendőrség állítólag negyedórán át „sétáltatta” a Puskás Aréna környékén, mert eltéveszthették a stadion bejáratához vezető utat. Iohannisról közismert tény, hogy rendkívül türelmetlen, és az sem titok, hogy nem igazán kedveli a magyar miniszterelnököt. A mostani felvételeken jól látszik, hogy Iohannis a kocsijából kiszállva a földet nézi, pár szót vált a tanácsadójával, megigazítja öltönyét, megfordul, és 17 másodperc múlva mosolyogva kezét fog Orbánnal.

Mint ismert, Klaus Iohannis és Orbán Viktor között több éven át feszültségek alakultak ki, amelyek főként két témában gyökereznek: a magyar kisebbség jogai Romániában és az autonómiát célzó törekvések. Nem mellékes az sem, hogy eltérő véleményük van az európai jövőképet illetően. Orbán Viktor hosszú ideje szorgalmazza egy új, regionális szövetség létrehozását Közép-Európában, amely önálló politikai utat követne, részben függetlenül az EU főbb politikai irányvonalaitól. Orbán a „szuverén Közép-Európa” gondolatát támogatja, amely a nemzeti érdekeket helyezi előtérbe, szemben az EU központi irányítása által képviselt közös szabályozással. Iohannis viszont határozottan elkötelezett az EU egysége és integrációja mellett,

elutasítva a közös európai irányvonalat gyengítő, új törésvonalak kialakítását. A román elnök szerint az EU kohézióját kell erősíteni és a kelet-nyugati megosztottságot csökkenteni, ahelyett hogy a régió különutas politikát folytatna. Iohannis nyíltan bírálta Orbán elképzelését, ami tovább fokozta a két vezető közötti ellentéteket.

Iohannis egyik legjelentősebb kritikáját 2020-ban fogalmazta meg, amikor a szenátus elé került egy olyan törvényjavaslat, amely a Székelyföld autonómiáját célozta. A román elnök kijelentette, hogy a javaslatot a PSD és az RMDSZ közös munkájának eredményeként próbálták előmozdítani, és „Erdélyt próbálták átadni a magyaroknak”. Orbán Viktor és Sziijjártó Péter, Magyarország külügyminisztere hevesen reagáltak, előbbi „provokációnak” tartotta Iohannis nyilatkozatát, míg Sziijjártó azzal vádolta a román elnököt, hogy „gyűlöletet szít” a két ország között.

Ezeket a feszültségeket súlyosbította az, hogy Iohannis nyilvánosan fellépett a magyar kormány által a romániai magyar közösség számára nyújtott támogatás ellen, miközben Orbán és más magyar vezetők rendszeresen a határon túli magyarok védelmére hivatkoztak, amit a román vezetés többször is elfogadhatatlannak tartott. A két ország közötti diplomáciai kapcsolatok így számos alkalommal hűvössé váltak, mivel mindkét fél próbálta érvényesíteni saját nemzeti érdekeit.

Forrás: Orbán Viktor Facebook-oldala

Kibéd

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Stafétaváltás Kibéden

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezt követően újra itthon helyezkedtem el az építkezésben, majd három évig Olaszországban belső építkezéssel foglalkoztam. A honvágy hazahozott, ezután néhány évig magánvállalkozó voltam. A későbbiekben egy helyi cégtől kaptam egy állásajánlatot, amit elfogadtam. Mielőtt a polgármesteri tisztségre jelentkeztem volna, a Kibéden működő Erdélyi Pálinkaház munkatársa voltam. Emellett jó pár éve a mezőgazdaságban is tevékenykedem – például hagymát és fokhagymát termeszték –, ezt egyféle kiegészítő állásnak vagy akár hobbinak is nevezhetem.

– Mi motiválta, hogy induljon a helyhatósági választásokon?

– Oszintén szólva korábban meg sem fordult a fejemben, hogy ilyen jellegű munkát vállaljak. Még a múlt mandátum előtti időszakban azonban egyre inkább kezdtek érdekelni a falubeli kulturális és sportrendezvények, és be is segítettem a szervezésbe. Ezután kérdezték meg tőlem, hogy nem jelöltetném-e magam a tanácsosi listán, én pedig éltem a lehetőséggel. Az elmúlt négy évben tehát benne voltam a helyi tanácsban, idén tavasszal pedig egy újabb választási helyzet elé kerültem: a kollégáim felvetették nekem, hogy elfogadnám-e a polgármesteri tisztséget. Rövid

Zakariás Botond

Fotók: Nagy Tibor

gondolkodás után rábólintottam. Nem titok, hogy itt, Kibéden tulajdonképpen stafétaátadás történt az RMDSZ-en belül.

Egy új világ

– Milyen kihívásokkal szembe-sült új tisztségében?

– A beiktatásom napjától egy egészen új világ tárult fel előttem, ami teljesen a komfortzónámon kívül esik. Egyébként a polgármesteri mandátum átvétele előtt pár nappal, október 23-án bővült a kis családom is, aznap adott életet a feleségem a második gyermekünknek, Evelinnek. Rajta kívül még egy fiúcskánk van, a hároméves Dávid. A kérdésre visszatérve, számomra az a legnagyobb kihívás, hogy átlássam ezt az egész rend-

szert. Jó viszonyban vagyok a korábbi előljáróval, aki megígérte, hogy segít elindulnom ezen a pályán. Ez egyfajta biztonságérzetet ad, hiszen így nem kell attól tartanom, hogy a tapasztalatlanságomnak valamilyen szinten kárát látja a község. Ugyanakkor a polgármesteri hivatal valamennyi alkalmazottjával jó viszonyt ápolok. Még a beiktatásom előtt igyekeztem minden itt dolgozóval hosszabban elbeszélgetni, hogy megismerhessem a szemléletmódjukat, azt, hogy esetleg min szeretnének változtatni. Ebben az időszakban tehát az intézményen belüli kapcsolatépítést tekintettem elsődleges fontosságúnak. A továbbiakban nagy hangsúlyt szeretnék fektetni a különböző intézmények – önkormányzat, egyház, iskola – közötti kommunikációra, valamint a lakosság minél átláthatóbb, interaktív tájékoztatására.

Számos projektet „örökölt” az új előljáró

– Bizonyára vannak elkezdett beruházások, amelyeket folytatni kell – vetették fel.

– Az egyik ilyen projekt szolgálati lakások építése pedagógusok és orvosok számára. Az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül nyert támogatást az önkormányzat a hat lakásból álló ingatlan felépítésére. A közbeszerzési eljárás után a kivitelezés is elkezdődött, a falak már állnak, a pénzforgások elapadása miatt azonban jelenleg szünetel a munka. A helyzet azonban nemrég rendeződött, így hamarosan folytatódhat az építkezés. Egy másik nyertes pályázattal az Anghel Saligny programon keresztül négy utca – összesen 2 kilométer – aszfaltozására hívtak le támogatást a korábbi községvezetés. Ennél a je-

lenleg szintén stagnáló projektnél nem kezdődött még el a kivitelezés, de bízunk abban, hogy erre is belátható időn belül sor kerül. Ebben az időszakban zárul az iskolánk új bútorzatára és IT-felszerelésére megnyert pályázat, tudomásom szerint az utolsó szállítmány is megérkezett. Hamarosan befejeződik a közvilágítás modernizálása, amire a Környezetvédelmi Alaptól hívtak le pénzalapot a község. Egy másik nyertes projekt a Küküllő fölötti híd felújítására vonatkozik, de ennél egyelőre nincs előrelépés, és ugyanez a helyzet a polgármesteri hivatal épületének teljes energetikai rehabilitációjára megnyert pályázattal is, ehhez a beruházáshoz folyamatban van az engedélyek beszerzése.

– Ezek szerint jelenleg nincs konkrét, folyamatban levő munkát a községben?

– De igen, pár hónapja ugyanis elkezdődött a gázvezetékek cseréje, persze nem egy benyújtott pályázat következményeként, hanem egy szükségszerű intézkedésként. A kibédiek saját költségére bevezették a gázt még abban az időben, amikor fémvezetékeket használtak, azokat kell most korszerű műanyag vezetékekkel helyettesíteni. Így bizonyos utcarészek fel vannak tűrva, és időnként váratlan kellemetlenségek is adódnak, amikor például egy vízvezeték eltörik. Kértük és kérjük a lakosság türelmét, ez a munkát ugyanis mindenképpen meg kell legyen, és nagy valószínűséggel még egy évig eltart. A kivitelező alkalmazottjai azonban nagyon jól haladnak, és szép, tiszta munkát végeznek, bár bakik – ahogy mindenhol, itt is – előfordulnak. Az volt a kérésünk, hogy az aszfaltozás előtt álló négy utcában – Festő, Is-

kola, Kaszárnya, Pap-szoros – cseréljék ki hamarabb a vezetékeket.

„Óriási feladat a közösségépítés”

– Milyen saját elképzelései vannak Kibéd jövőjét illetően? – kérdeztük Zakariás Botondot.

– Az infrastrukturális fejlesztésen túl hatalmas feladatot látok a közösségépítésben. Apró lépésekben szeretném ezt megvalósítani minél több közösségi program, kulturális, egyházi és sportrendezvény megszervezésével. Sok jó kezdeményezés van most is nálunk, ebbe az irányba szeretnék még magasabb szinten továbbhaladni. A legnagyobb lehetőséget a gyermekekben látom, meggyőződésem, hogy velük kell a leginkább foglalkozni, őket kell elsősorban támogatni, hiszen nekik van a legnagyobb közösség-összetartó erejük. Kibéden még élnek a hagyományok, és ez hatalmas érték. Ahogy a korábbi években, idén is megszervezték az általános iskolában a szüreti bált – ebbe a szülők is lelkesen besegítettek –, és a felnőttek értékörző mulatsága sem maradt el. Öröm volt látni, milyen szépen, civilizáltan tudnak ott szórakozni a fiataljaink. Ugyanakkor a rendkívül ügyes óvónőinknek köszönhetően a legfiatalabb korosztály is megünnepelhetette az ősznek ezt a termékeny időszakát, a kicsiknek külön szerveztek egy ilyen alkalmat, ami szintén nagyon jól sikerült.

Kibéd új polgármesterétől azt is megtudtuk, hogy a következő, november 18-ai tanácsülésen kerül sor az alpolgármester és a szakbizottságok tagjainak a megválasztására, és ekkor iktatják be a tartalékos kollégákat is, így teljes lesz a csapat.

Egyetemen tanul tovább több kibédie diák

Ahol nem kell összevonni az osztályokat

A kibédie Mátyus István Általános Iskolába és a tanintézményhez tartozó óvodába jelenleg 217 gyermek jár. Létszámuk évek óta nem csökkent – tudtuk meg Barabási Zsuzsanna igazgatótól.

Az 51 óvodás két csoportra oszlik, egyesek közülük napközis programban vesznek részt. Az iskolások közül 98 elemi osztályos, 68 felső tagozatos. A megfelelő diáklétszámnak köszönhetően nem volt szükség összevonni az osztályokat – tájékoztatt az intézményvezető, aki arra is kitért, hogy a kibédie gyermekekkel 22 pedagógus foglalkozik, 14-en közülük Marosvásárhelyről, Szovátáról, Erdőszentgyörgyről, Nyárad-szeredából ingáznak. A szolgálati lakások felépülésével remélhetőleg több oktató beköltözik a faluba – tette hozzá Barabási Zsuzsanna.

A tavalyi végzősök közül 14 Marosvásárhelyen – ketten a Bolyai líceumban, hatan más középiskolákban és ugyanennyien szakiskolában – folytatták tanulmányaikat, a többi diák Szovátán kezdte a középiskolát.

– 2010-től mostanáig három egykori kibédie diákból lett orvos, és jelenleg is egyik volt tanítványom orvosnak, egy másik gyógyszerésznek tanul, többen pedig más egyetemeken készülnek fel jövődöbéli hivatásuk gyakorlására. De mérnökök, tanárok és újságíró is került ki tőlünk, rájuk mind büszkék vagyunk – emelte ki az igazgató, akinek szándékában áll felmérést készíteni a kibédie diákok továbbtanulásáról. A nagy jelentőségű munka az elmúlt 24 évet fogná át, azt az időszakot, amióta Barabási Zsuzsanna a tanintézetet vezeti. Egyébként Kibéd jelenlegi polgármestere is a diákja volt – árulta el –, ezért is örül nagyon a sikerének.

Barabási Zsuzsanna

Adventi műsorral készülnek a gyermekek

Az igazgató arról is mesélt, hogy rendszeresen szerveznek nevelő jellegű tevékenységeket és élményteli együttléteket az iskolában, ilyen volt az ideji szüreti bál is, amit a nyolcadikosok hoztak össze a szülők segítségével. A következő, minden korosztályt megmozgató rendezvény a karácsonyváráshoz kapcsolódik.

– A szülők, illetve a helyi tanács tagjai tavaly kezdeményezték egy adventi koszorú felállítását a falu-

ban, ami körül vasárnap esténként rövid műsort mutattak be a gyermekeink. Erre idén is sor kerül. Advent első vasárnapján az óvodások, a másodikon a kisiskolások, a harmadikon a felső tagozatosok, a negyediken pedig az elemistákból és az V–VIII. osztályosokból álló néptáncsoportok lépnek fel.

Barabási Zsuzsanna arról is szót ejtett, hogy mekkora segítség a két tanintézetnek a nemrég kapott korszerű bútorzat és digitális felszerelés. Hatalmas utat tettek meg közel negyedszázad alatt, hiszen amikor az intézményvezető 2000-ben a tanintézet élére került, őt 1848–49-ből származó épületben zajlott az oktatás, és egyikben sem volt víz, mosdó. Az új iskola szomszédságában most is látható régi ingatlanokat az elkövetkezőekben pályázati pénzből felújítanák, az egyik helyiséget a táncsoportok próbatermeként lehetne használni, illetve egy falumúzeumot is ki lehetne alakítani valamelyik épületben – sorolta az elképzeléseket a lelkes intézményvezető.

Nem volt hiábavaló a két évtizedes munka

„Innen nem vágyódnak el a fiatal családok”

Dósa Sándor 2003 nyara, Kibéd Makfalvától való leválása óta vezette a községet, ahol mindent a nulláról kellett kezdeni. Erről tavaly augusztusban – az önálló 60. évfordulójának apropóján – részletesen beszámoltunk lapunkban. Múlt heti látogatásunkkor arra kértük a leköszönt (jelenleg helyi tanácsosként tevékenykedő) polgármestert, hogy vegye számba az utóbbi évek nagyobb megvalósításait.

– Az ötödik polgármesteri mandátumom elején készült el a Kis-Küküllőn átívelő 52 méteres betonhíd, amelyre az országos vidékfejlesztési program (PNDL) keresztül hívtunk le egy 6,5 millió lejes támogatást, nekünk mindössze az összeg 5%-át kellett fedeznünk. A másik jelentős beruházás az új orvosi központ felépítése volt, szintén PNDL-s támogatásból. A korszerű járóbeteg-rendelő 3,6 millió lejből készült el, az önrész a munkálat összértékének 7,5%-a volt. Ezt a két megvalósítást tartom a legnagyobbak ebből az időszakból. A legutóbbi sikerek között megemlíthetem az iskola és az óvoda ellátását új bútorzattal és digitális segédeszközökkel – okostáblákkal, számítógépekkel, nyomtatókkal stb. –, illetve az iskola három új szaktermének kialakítását.

– Mit emelne ki feltétlenül az önkormányzat élén töltött 21 évből?

– A 2010-ben átadott új iskola-épület, az óvoda felújítása, a fedett lelátóval és öltözővel ellátott sportpálya kialakítása. De a köz-

Dósa Sándor

művesítéstől és a közvilágítás modernizálásától az aszfaltozástól a kultúrotthon felújításáig és bővítéséig, illetve a ravatalozó felépítéséig még sok beruházásról beszélhetnék, ami mind a község javát szolgálja. Kibédet sikerült egy szebb, élhetőbb helyévé tenni, ezt igazolja, hogy egyre több gyermekek jön itt világra, illetve az, hogy – számos kisközöségtől eltérően – nálunk nem apad a lakosság.

A jövőre nézve biztató, hogy a fiatal családok itthon maradnak, a szülőfalujukban igyekeznek megteremteni a számukra kedvező létfeltételeket. Ez mind arra utal, hogy nem volt hiábavaló az elmúlt 20-21 év munkája, és sikerült egy olyan közösséget összekovácsolni, amely-lyel lehet dolgozni, eredményeket felmutatni.

Természetesen még bőven van tennivaló. Tanácsosként az ezután következő feladatokból is igyekszem kivenni a részem, az utódomnak pedig – ígéretemhez híven – szeretném minden tapasztalatomat átadni.

Minőségi ellátást, kevesebb várakozást, több megbecsülést a betegeknek és az orvosoknak!

Az RMDSZ a Józan ész programjában fogalmazza meg az egészségügy fejlesztésére vonatkozó elképzeléseit. A szövetség olyan egészségügyi rendszert akar, amely nem hagy senkit cserben. Ahol a befizetett adónkért cserébe a kórházban minőségi ellátásban részesül mindenki. Ahol az orvosok és ápolók több megbecsülést kapnak. Ahol a betegeknek több tisztelet és kevesebb várakozási idő jut. Az egészségügyi rendszer hiányosságairól, hibáiról beszélgettünk dr. Vass Levente egészségügyi szakpolitikussal, az RMDSZ Maros megyei képviselőjével.

– Az egészségügy ezer sebből vérzik, az emberekből ömlik a panasz. Mindenkinek van egy-egy olyan sajnálatos élménye, amikor az egészségügyi rendszerben való eligazodás vagy a betegnek nyújtott szolgáltatás okozott problémát. A betegek kiszolgáltatottak, az orvosok és az ápolók túlterheltek, a rendszer elavult. Hogyan lehet ezen változtatni?

– A kórházaktól ma az emberek jobban félnek, mint a betegségtől. Ezt az RMDSZ felismerte, és a programunkat ennek jegyében állítottuk össze. Senkit sem akarunk a kórházi rendszerből elbocsátani, senkinek sem szüntetjük meg az állását, de meg kell változtatni a kórházi ellátórendszernek a betegekhez való hozzáállását.

Mi azt szeretnénk, hogy a betegek számára egy hozzáférhetőbb, biztonságosabb egészségügyi rendszert alakítsunk ki, ahol a rászorulókat nem csak akkor látják el, ha van küldőpapírja, hanem egyszerű programlással is, legyen az akár online vagy telefonos. **Betegközpontú egészségügyi ellátást szeretnénk.** Én magam orvosként, urológusként is többször szembesültem azzal, amikor nyugdíjas orvosprofesszorok páciensként jöttek hozzám, és elmondták, hogy eddig fogalmuk sem volt arról, hogy betegként mennyire kiszolgáltatott vagy ebben a rendszerben, mennyit kell várakozni, milyen nehezen kapja meg az információkat a páciens. Az egészségügyi rendszerben dolgozók – orvosok, asszisztensek – esetében azt szeretnénk, hogy a

rájuk nehezedő papírmunka csökkenjen. Azt akarjuk elérni, hogy a betegek gyógyításakor elsősorban és teljes figyelmükkel a páciensre fókuszáljanak, ne kényszerüljenek fél kézzel a sztetoszkópot fogni, másik kezükkel pedig receptet írni.

– A Józan ész programja a betegeket helyezi előtérbe, azt ígéri, hogy biztosítja a háziorvost minden településen. Hogyan lehet ezt kivitelezni?

– Az egészségügyi rendszerben egyértelműen az első számú gond az, hogy a betegek nem érzik biztonságban magukat. Ugyanígy nem érzik biztonságban magát az egészséges ember sem, mert ha megbetegszik, milyen egészségügyi rendszer vár rá? Egy olyan, ahol gyorsan, szakszerűen el látják, ahol tájékoztatják az állapotáról és ahol emberi hangon szólnak hozzá, vagy egy olyan, ahol mindenkinek „adnia kell valamennyit”, hogy mindezekben részvételjen? A hálapénzt egyértelműen el kell törölni. Helyette be kell vezetni azt az empátikus, szolidaritási elven alapuló ellátórendszert, ahol mindenki biztonságban érzik magát, és nyugodt szívvel rábizza magát az orvosra.

– **Átlátszó elképzelés. Hogy lesz ebből valóság?**

– A járóbeteg- és a családorvosi rendelők számát növelni kell, mivel a családorvosok 30-40 százaléka a következő négy évben nyugdíjba megy. Ezt csak úgy érhet-

jük el, ha vonzóvá tesszük a családorvosi szakmát az orvostanhallgatók körében, hogy családorvosi szakorvosi vizsgára jelentkezzenek. Ugyanez a helyzet a járóbeteg-rendelők számának növelésével is. Növelni ezekben a finanszírozását, hogy érdemes legyen falun is járóbeteg-kabinetet fenntartani. Biztosítani kell a helyi önkormányzati támogatást és a megyei biztosítópénztártól is kiszámítható juttatást. Így megéri befektetni orvosi eszközökbe, echográfot vásárolni, és hetente legalább egyszer ezekben a falvakban is urológiai, kardiológiai, ortopédiai vagy különböző pediátriai vizsgálatokat végezni, esetleg kisebb sebészeti beavatkozásokat, szűréseket.

– **Ön szerint mi a teendő, mit javasolnak?**

– Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a prevencióra és a szűrővizsgálatokra. Egynapos befektetésekkel kell a betegek igényeit kielégíteni, hogy a várólisták csökkenjenek. Óriási előrelépést jelentene, ha a beteget már a családorvosnál beprogramálnák a kórházba vagy a járóbeteg-rendelőbe a következő konzultációra.

Ez az orvos és az asszisztensző felelőssége. **Így válhat az egészségügyi rendszer átlátható, betegközpontú, rezidenseket támogató, pályakezdő orvosokat segítő, a pácienseket megbecsülő egészségügyi ellátórendszerrel.**

Folytatódik a médiaoktatás az iskolákban

Folytatódik a médiaoktatás az iskolákban, miután az oktatási minisztérium együttműködési megállapodást írt alá a Független Újságírási Központtal – jelentette be hétfőn a Facebook-oldalán a tárcavezető.

Ligia Deca bejegyzésében hangsúlyozta, a gyerekeknek és a fiataloknak szükségük van a média- és a digitális média-oktatásra. A miniszter szerint mintegy 10 ezer tanár és több mint 240 ezer tanuló vett részt a Független Újságírási Központ programjain 2017-es elindításuktól mostanáig. „A ma aláírt együttműködési megállapodással folytatódik a médiaoktatás az iskolákban, és reméljük, hogy sikerülni fog minél több diákhöz eljutni” – fogalmazott.

A tárcavezető leszögezte, hogy a következő években valamennyi romániai gyermeknek és fiatalnak meg kell tanulnia védekezni a hamis információkkal és félretájékoztatással szemben, meg kell tanulnia ellenőrizni az információkat és küzdeni az online térben terjedő gyűlöletbeszéd ellen.

Az oktatási minisztérium a következő projektekben működik együtt a Független Újságírási Központtal:

* a román nyelvet és irodalmat, illetve a kapcsolódó tantárgyakat tanító pedagógusok képzése a médiaműveltség elemeinek az oktatási folyamatba történő beemelése érdekében;

* két fakultatív digitális média-oktatási kurzus megtervezése és népszerűsítése az általános és a középiskolai osztályokban;

* minőségi médiaoktatási eszközök kifejlesztése és népszerűsítése. (Agerpres)

Tele vannak a földgázárak

Románia felkészült a télre, a földgázárakok telítettebbek, mint tavaly ilyenkor, a töltöttségi szintjük meghaladta a 101 százalékot – nyilatkozta hétfőn az energiaügyi miniszter.

Sebastian Burduja szerint Románia a november 1-jei határidőnél 70 nappal korábban elérte az Európai Bizottság (EB) által a tagállamok számára előírt 90 százalékos töltöttségi szintet, és jelenleg a tárolók 101 százalékos töltöttségével meghaladja az európai átlagot.

A tárcavezető szerint a földgáztermelés növelése tekintetében is jól áll az ország, hiszen hétfőn üzembe helyeznek egy újabb kutató Buzău megyei Caragele térségében levő földgázmezőn. „A Rom-gáz termelésének növekedése (...) a caragelái termelés növekedésének köszönhető. Ez egy több mint egymilliárd lejes beruházási program. A közeljövőben még több jó hírre számíthatunk onnan” – fogalmazott Sebastian Burduja. (Agerpres)

A józan ész programja

1. Esélyt és támogatást a fiatal családoknak!

Több bölcsődét a gyerekeknek, rugalmas munkavégzést a fiatal anyáknak, lakástámogatást a családoknak.

2. Mindent a diákokért!

Kevesebb tanórát és több tehetséggondozást. Erősebb szakoktatást, méltányos érettségit, jobb románnyelv-tanítást.

3. A betegek érdeke az első!

Elektronikus várólistákat a kórházi sorok helyett. Háziorvost minden településen. Bizalmat és támogatást a pályakezdő orvosoknak, nem rezidens vizsgát.

4. Megbecsülést az adófizetőknek, erőt a vállalkozóknak!

Legyen rend: az ügyeseket segítsék, az ügyeskedőket büntessék. A polgár nem postás. Kevesebb adót a munkára. Több hitelt és pályázati támogatást a vállalkozásoknak. Kevesebb multit, több helyit.

5. Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak, tiszteletet a magyaroknak!

Szolgáljon, ne szekáljon az állam. Kevesebb papírtologató bürokratát, ingyenes papírokat. Több helyi, és kevesebb bukaresti döntést. Regionális kétnyelvűséget, nem packázást. Visszaszolgáltatást, nem visszaállamosítást.

Scanneld be a QR-kódot, hogy megismerd részletes tervünket!

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Az Apple-esemény első napja: bemutatták az új iMacet

Azt már rég tudtuk, hogy október végén valamivel készül az Apple. Azzal is tisztában voltunk, hogy az új számítógépek és laptopok lesznek fókuszban, viszont a legtöbb arra számítottak, hogy a vállalat tartani fogja a szokását, és egy nagy élő esemény keretében bemutat mindent, hiszen így volt ez az előző években is, csakhogyan idén nem így történt.

Az almás vállalat egy háromnapos bejelentő eseménysorozatot tartott, amelynek első napján az új iMacról rántotta le a leplet.

Megjelenés szempontjából túl sok érdekességgel nem szolgált az október 28-i bemutató, design szempontjából ugyanis semmit nem változott az Apple all-in-one számítógépe. Maradt a 24 hüvelykes 4,5K retina fel-

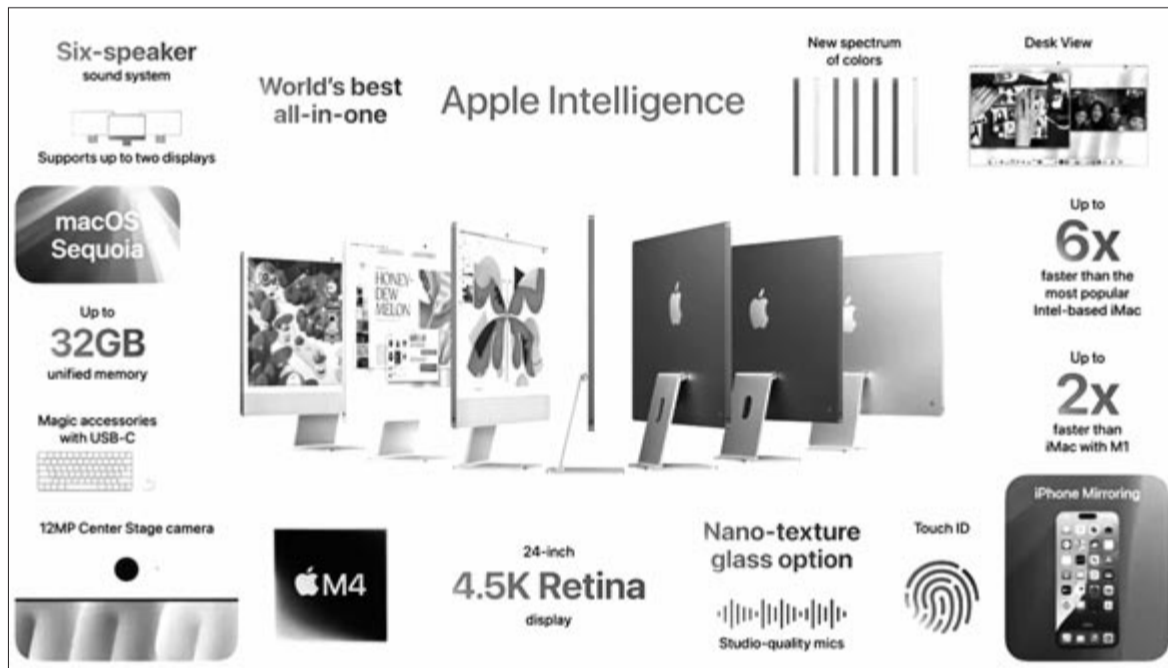
bontású képernyő, maradtak az USB-C csatlakozók és a megszokott kiegészítők. Utóbbiak kapcsán történt annyi változtatás, hogy ezek immáron színben találhatnak a számítógéphez, azaz például, ha valaki zöld színben rendel meg az új iMacet, akkor zöld vagy zöldes tartozékokat is kap hozzá. És ha már a színeknél tartunk, a most bemutatott iMac kapható zöld, sárga, narancssárga, rózsaszín, lila, kék és szürke változatban.

Nem a külsőben kell keresni tehát az újdonságot, hanem a belsőben, ott pedig több is van, a legnagyobb egyértelműen az M4-es processzor. Ezen annyira nem lepődünk meg, hiszen a korábban, de szintén az idén bemutatott iPad Pro már ezt a processzort kapta meg. Akkor a legtöbb felkapták a fejüket, hogy a csúcstáblagép esetében a gyártó kiugratta az M3 processzort, és az új chipet először nem egy számítógép vagy laptop, hanem egy táblagép kapta meg. Akkoriban az volt az álláspont, hogy az Apple ezzel akarja motiválni a

potenciális vásárlókat, hogy vegyék meg az új iPadet, mivel ennek a piaca nem teljesített a legjobban. Egyelőre nem kaptunk arra vonatkozó számokat, hogy ezzel a lépéssel sikerült-e felpörgetni az eladásokat. Azonban, ahogy sejteni lehetett, a processzor megérkezett most az iMacbe is, ez pedig a legnagyobb változás, még akkor is, ha jelen állás szerint nem tudjuk, hogy mire lesz képes a számítógépben az új lapka. A gyártó kommunikációja szerint ez egy hatalmas váltás lesz, sokkal nagyobb, mint korábban az M1 és M2 vagy az M2 és M3 között.

Maradva a specifikációknál, most először történt meg, hogy az alapváltozat nem 8, hanem 16 GB RAM-mal érkezett, ez amúgy nemcsak az iMac, hanem az összes többi laptop esetében így történt. Az előző években az Apple kikényszerítette a vásárlótól, hogy fizessenek ki pluszban 1000–1500 lejt, hogyha nagyobb memóriával szeretnék megvásárolni a számítógépüket, idén viszont ez már az alapfelszereltség része, ami mindenképpen dicséretes.

Az újítások sorában még említést kell tenni az iMacbe szerelt 12 megapixel új Center Stage kameráról, amiben az újdonság a nagyobb felbontás. De az sem elhanyagolható, hogy a kijelző egy új nanotexturás üvegopciót kínál, aminek köszönhetően – a gyártó szerint – jobban látható lesz rajta a megjelenő tartalom, illetve kevésbé lesz sérülékeny. Mondjuk egy asztali számítógép esetében, amit nem hordozunk sehova, ez nem olyan fontos szempont.

iMac 2024

Forrás: Apple

Az Apple-esemény második napja: megérkezett az új Mac mini

A Mac mini az Apple hordozható számítógépe, lényegében egy „kockáról” van szó, amihez kábel nélkül kapcsolódik a billentyűzet és az egér, valamint kábellel csatlakoztatunk hozzá egy (vagy több) kijelzőt. A kicsi mérete miatt hordozható, igaz, amennyiben a felhasználó nem egy adott helyen akarja használni, akkor mindenhol szüksége van külön perifériákra, mert a kijelzőt nem tudjuk magunkkal vinni. Ennek a 13x13 centiméteres számítógépnek érkezett meg az új változata, aminek 1,8-szor nagyobb a CPU és 2,2-szer nagyobb a GPU teljesítménye, mint a korábbi M1-es változatnak.

Az új Mac mini méretében is kisebb, mint az előző kiadású, így még kevesebb helyet foglal, ezen túlmenően pedig kényelmi szempontból elől és hátul is rendelkezik csatlakozókkal. Továbbá ez az Apple első szén-dioxid-semleges Macje, ami azt is je-

lenti, hogy a most bemutatott Mac mini egy jelentős mérföldkő a vállalat azon célja felé, hogy a következő évtized elejére teljesen karbonsemleges legyen. A mini több mint 50%-ban újrahasznosított anyagok felhasználásával készült, maga a készülék pedig teljes egészében újrahasznosított alumíniumból, és ha mindez nem lenne elég, az eszköz gyártásához szintén 100%-ban megújuló forrásokból származó villamos energiát használtak.

De nem mehetünk el a specifikációk mellett sem. Az új Mac mini is megkapta az újdonságnak számító M4 processzort, illetve az alapmodellben 16 GB RAM kapott helyet. A gyártó közleménye szerint a felhasználók érezni fogják az új processzor teljesítményét például a komolyabb alkalmazások használata és a többfeladatos munkavégzés közben. Az új Mac mini esetében az is nagy előrelépés, hogy egy innovatív hőarchitektúrát alkalmaztak, amely a levegőt a rendszer különböző szintjeire vezeti el, miközben a gép az alján szellőzik. Magyarul ez annyit tesz, hogy egy jobb levegő-átjárású rendszer van az új miniben, egy jobb hűtéssel, így nehezebben melegszik túl, tehát nem áll fenn annak a kockázata, hogy a hőmérséklet miatt visszavegye a teljesítményt.

Ugyanakkor a profikra is gondoltak, az új Mac minivel debütált az M4 Pro processzor is. Az M4 Pro akár 14

maggal, köztük 10 teljesítménymaggal és négy hatékonysági maggal kiemelkedő teljesítményt képes biztosítani, de van egy még erősebb M4 Pro, amelyben már 20 mag kapott helyet, ez pedig már kétszer olyan erős – a gyártó szerint –, mint a sima M4. Az M4 Pro képes kezelni akár 64 GB RAM-ot és 273 Gb/s memória-sávszélességet is támogat, utóbbi kétszer akkora, mint bármelyik másik mesterségesintelligencia-támogatással rendelkező PC esetében. Szintén az M4 Pro javára írható, hogy megkapta a Thunderbolt 5-öt, amellyel akár a 120 Gb/s adatátviteli sebesség is elérhető, ez kétszerese a korábbi Thunderbolt 4 csatlakozó sebességének.

Portok tekintetében az új Mac mini ezek széles skáláját kínálja. Az előlapi részen helyet kapott két USB-C port, amelyek támogatják az USB 3-at, valamint (szintén elől) még lehet találni egy audiocsatlakozót is. A hátoldalon levő portok esetében viszont már különbség mutatkozik a sima M4-es és az M4 Pro processzorral ellátott változatok között. Előbbi esetében három Thunderbolt 4 csatlakozó van, míg az erősebb lapkával ellátott gép esetében három Thunderbolt 5 port. Ezek mellett mindkét változatban alapfelszereltség a gyorsabb hálózati sebességet biztosító Ethernet csatlakozó, egy HDMI-port és értelemszerűen a tápcsatlakozó. Mint ismeretes, a HDMI azt a célt szolgálja, hogy az eszközre rácsatlakoztassunk egy kijelzőt vagy tv-t, viszont ilyen tekintetben is van különbség az M4 és M4 Pro processzorral ellátott gépek

Mac mini hűtés, illusztráció

Forrás: Apple

Mac mini 2024

Forrás: Apple

között. Persze, mindkettőre lehet kijelzőt csatlakoztatni, hiszen enélkül nem működik, azaz nem látunk semmit, viszont eltér az, hogy milyen és hány kijelzőt tudunk csatlakoztatni. A sima M4 processzorral felszerelt változat esetében akár két 6K és egy 5K felbontású kijelzőt lehet csatlakoztatni, míg az M4 Pro chippel ellátott változat esetében három 6K felbontású kijelzőt. Amennyiben három 6K felbontású kijelzőt kötünk az M4 Pro processzorral szerelt Mac minihez, akkor azokat 60 Hz-es frissítési rátával fogja tudni megtámogatni, ami nem a legjobb, de ez az ára annak, ha három kijelzőre is szüksége van valakinek.

Az Apple rendezvénysorozatának harmadik napján a minden évben igazán nagy érdeklődésre számot tartó MacBookokat leplezték le. Erről a következő heti Techuniverzumban számolunk be.

Kerkez helyett Schön került a magyar keretbe

Kerkez Milos sérülés miatt kikerült a magyar labdarúgó-válogatott keretéből, helyére Schön Szabolcsot hívta meg Marco Rossi szövetségi kapitány.

A magyar szövetség (MLSZ) közösségi oldalának tájékoztatása szerint a Bournemouth bal oldali védője „visszatérő térdpanasza miatt” nem csatlakozik a nemzeti együtteshez.

Kerkez szombaton végigjátszotta a Brentford vendégeként 3-2-re elveszített mérkőzést az angol élvonalban. A helyére behívott nyolcszoros válogatott Schön szintén kezdőként lépett pályára az angol harmadosztályú Bolton Wanderers színeiben, a magyar játékost a 77. percben lecserélték a Stockport otthonában elszenvedett 5-0-s vereség alkalmával.

A válogatott kerete tegnap találkozott Telkiben, ahol megkezdte felkészülését soron következő két találkozója: a magyarok előbb szombaton a hollandok vendégei lesznek Amszterdamban, három nappal később pedig a németeket fogadják telt ház előtt a Puskás Arénában. Előbbi összecsapás tétje a csoport második, negyeddöntőt érő helyének megszerzése lesz.

A magyar labdarúgó-válogatott 24 fős kerete

* **kapusok:** Dibusz Dénes (Ferencvárosi TC), Szappanos Péter (al-Fateh), Tóth Balázs (Blackburn Rovers);

* **védők:** Balogh Botond (Parma), Botka Endre (Ferencvárosi TC), Dárdai Márton (Hertha BSC), Fiola Attila (Újpest FC), Orbán Willi (RB Lipcse), Szűcs Kornél (Plymouth Argyle);

* **középpályások:** Bolla Bendegúz (Rapid Bécs), Gera Dániel (Diósgyőri VTK), Kata Mihály (MTK Budapest), Nagy Ádám (Spezia), Nagy Zsolt (Puskás Akadémia FC), Nego Loic (Le Havre), Nikitscher Tamás (Kecskeméti TE), Schäfer András (Union Berlin), Schön Szabolcs (Bolton Wanderers);

* **támadók:** Csoboth Kevin (St. Gallen), Gruber Zsombor (Ferencvárosi TC), Sallai Roland (Galatasaray), Szabó Levente (Braunschweig), Szoboszlai Dominik (FC Liverpool), Varga Barnabás (Ferencvárosi TC).

Schön Szabolcs a magyar válogatott edzésén a telki edzőközpontban 2024. október 7-én
Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

Beszámoló helyett

Bálint Zsombor

Egy híján annyi gólt rúgott a Marosvásárhelyi CSM teremlabdarúgó-csapat a teremlabdarúgó 1. liga 9. fordulójában a Mausoleul Mărășești-nek, amennyit az eddigi nyolc forduló alatt összesen. Ugyanarról a mărășești-i csapatról van szó, amelyet alig két hónapja nagy küzdelemben múlt felül idegenben, a 2. fordulóban. Illetve hát nem egészen, ugyanis a Mausoleulnál, úgy tűnik, nincs minden rendben, hiszen az utóbbi időben nemigen veszi komolyan a pontvadászatot, idegenbe legalábbis nem azok a játékosok utaznak, akikkel otthon pályára lép, és ez meglátszik az eredményeken. Székelyudvarhelyen például 37-et kapott a mérkőzés 40 perce alatt.

A marosvásárhelyi csapat 31-0-s győzelme egyben a hazai futsal állapotának tükrö is, hiszen egy ideje folyamatosan fogynak a csapatok, és minden évben vagy egy-egy felbukkanó, majd eltűnő klub, ezek után pedig félt, hogy a Mausoleul sem fejezi be, csonkán hagyja a bajnokságot.

Sokkal nehezebbnek ígérkezik a marosvásárhelyi csapat számára a bajnok Galaci United elleni, a 7. fordulóba elhalasztott meccs, amelyet csütörtökön 18 órától játszanak. S noha a vendégek számítanak favoritnak, biztosak vagyunk benne, hogy az sokkal szorosabb és érdekesebb mérkőzés lesz.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 8. forduló: Mausoleul Mărășești – Dévai West 2-5, Bodzavásári Luceafărul – Temesvári CFR 4-6, Galaci United – FK Székelyudvarhely 7-3; *9. forduló:* Marosvásárhelyi CSM – Mausoleul Mărășești 31-0, Dévai West – Bodzavásári Luceafărul 5-0.

Tizenhatan kezdték, öten fejezték be a román csapat edzését

Tizenhatan edztek a román válogatott keretbe meghívott játékosok közül a Koszovó és Ciprus elleni, utolsó két Nemzetek Ligája-csoportmérkőzés előtti összetartáson vasárnap este, a Román Labdarúgó Szövetség mogoșoiaiai központjában. Közülük is teljes értékű munkát csak öten végeztek, azok, akik a hétvégi bajnoki fordulóban kevesebb mint 45 percet játszottak. Az edzés végére megérkezett Răzvan Marin Olaszországból, a többiek tegnap csatlakoztak a válogatotthoz, amely péntek este háromnegyed 10-től Koszovót fogadja, majd hétfőn este háromnegyed 10-től, ugyancsak a fővárosi Nemzeti Arénában, Ciprust látja vendégül.

Gulácsi ismét bekerült az álomcsapatba

Gulácsi Péter, az RB Lipcse kapusa bekerült a Kicker című szaklap álomcsapatába a német labdarúgó-bajnokság tizedik fordulóját követően.

A német együttes szombaton házigazdaként gól nélküli döntetlent játszott a Borussia Mönchengladbachal. A szezon eddigi tíz Bundesliga-találkozójából ez már a hetedik volt, amelyen Gulácsi nem kapott gólt, a Kicker álomcsapatába pedig negyedszer került be.

Dárdai Bence első gólját szerezte, csapata nyert

A Dárdai Bencével felálló Wolfsburg 3-1-re nyert a Heidenheim vendégeként a német labdarúgó-bajnokság 10. fordulójának vasárnapi játéknapján.

A korábbi magyar szövetségi kapitány, Dárdai Pál legkisebb fia kezdőként lépett pályára, és a 42. percben közelről szerzett gólt, ezzel pályafutása első találatát szerezte a Bundesligában.

Emberhátrányban is nyert a címvédő FTC Kecskeméten

Az utolsó fél órában emberhátrányban játszó, címvédő és listavezető Ferencváros egy hajrában szerzett góllal 1-0-ra nyert a sereghajtó Kecskemét vendégeként a magyar labdarúgó NB I 13. fordulójának vasárnap esti zárómérkőzésén.

Az első félidőben a kecskeméti játékosok hősiesen küzdve és védekezve igyekeztek megóvni kapujukát a góltól, s végül ezt a céljukat sikeresen is el érték.

Az ellentámadásokra ugyanakkor a vendég-látó együttesnek már nem igazán maradt ereje, igaz, egyszer-egyszer azért sikerült eljutni Dibusz kapujáig, de betalálni abba nem tudott a csapat.

Ami a Ferencvárost illeti, a fővárosi zöld-fehérek türelmesen próbáltak futbalozni, ugyanakkor nem igazán találták a valóban keményen küzdő Kecskemét játékosainak ellenőrzését.

Fordulás után Varga Barnabás erőteljes lövésével megszerezhetné volna a vezetést az FTC, de Kersák nagyot védve a kapufára ütötte a labdát. Fél órával a lefújás előtt aztán Kady Borges megkapta a második sárga lapját a játékvezetőtől, így a címvédő emberhátrányba került, a Kecskemét előtt pedig

megnyílt a lehetőség egy bravúros eredmény elérésére. Pascal Jansen vezetőedző hármas cserével frissített és egyben alakított a Ferencvárosra, de a hazaiak egyre lelkesebben és lendületesebben próbálták megrohmozni a rivális kapuját.

A hajrában aztán a kispadról beállt Saldanha és Kehinde összjátéka végén utóbbi kisorsított helyzetből gurított a kapuba, ezzel pedig megpecsételte a hősiesen játszó kecskeméti sorsát.

Dibusznak ugyan a 90+2. és a 90+4. percben is nagy bravúrral kellett védenie, de végül a címvédő elvitte a három pontot Kecskemétről.

A házigazda liláknak ez volt sorozatban a kilencedik elveszített meccsük a bajnokságban, és az október közepén vezetőedzőnek kinevezett korábbi ferencvárosi futballista, Gera Zoltán irányításával egymás után ötöd-ször kaptak ki. Az FTC 2014 nyara óta először nyert Kecskeméten.

Jegyzőkönyv

NB I, 13. forduló: Kecskeméti TE – Ferencváros 0-1 (0-0).

Kecskemét, 4732 néző, vezette: Káprály.

Kecskemét: Kersák – Rjaskó, Belényesi, Katona L. – Nagy K. (86. Májér), Vágó (46. Bocskay), Nikitscher, Zeke – Lukács, Pálincás, Kovács B. (82. Katona B.).

Ferencváros: Dibusz – Makreckis (80. Traoré), Botka, Gartenmann, Ramírez (80. Kaján) – Rommens, Abu Fani (67. Maiga) – Zachariassen (67. Kehinde), Kady, Civic – Varga B. (68. Saldanha).

Gólszerző: Kehinde (85.).

Kiállítva: Kady (62.).

Sárga lap: Katona L. (35.), Pálincás (48.), Rjaskó (48.), Bocskay (62.), illetve Borges (35., 62.).

A kecskeméti Kovács Barnabás (bal) és a ferencvárosi Philippe Rommens (jobb) a magyar labdarúgó NB I 13. fordulójában játszott Kecskeméti TE – Ferencvárosi TC mérkőzésén
Fotó: MTI/Ujvári Sándor

A FCSB is

mínusz egy emberrel fejezte be a vasárnapi meccsét

Emberhátrányban nyert a FCSB vasárnap este Kolozsváron, az élvonalas FCU otthonában, a labdarúgó Szuperliga 16. fordulójában, az eredmény 2-1. A fővárosiak mintegy 20 perccel a vége előtt fogyatkoztak meg, amikor Adrian Șut piros lapot kapott. A bukaresti csapatnak közvetlenül a meccs előtt módosítania kellett a kezdő tizenegye összetételét, ugyanis Vlad Chiricheș a bemelegítés alatt megsérült.

Egy másik vasárnapi mérkőzésen: Unirea 04 Slobozia – Konstancai FCV Farul 0-1.

Eredményjelző

* *NB I, 13. forduló:* Diósgyőri VTK – Fehérvár FC 1-0, Kecskeméti TE – Ferencvárosi TC 0-1. *Az állás:* 1. Ferencvárosi TC 26 pont, 2. Paksi FC 23, 3. Puskás Akadémia 23, ...12. Kecskemét 5.

* *NB II, 13. forduló:* Mezőkövesd Zsóry FC – Soroksár SC 0-1, Békéscsaba 1912 Előre – Vasas FC 0-2, Szentlőrinc SE – Budafoki MTE 3-2, Kolorcity Kazincbarcika SC – Budapest Honvéd FC 2-0, HR-Rent Kozármisleny – BVSC-Zugló 0-1, Aqvital FC Csákvár – FC Ajka 2-2, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – Kisvárdai Master Good 2-1, Opus Tigáz Tataháza – Gyirmót FC Győr 2-1. *Az élcsoport:* 1. Kazincbarcika 26 pont, 2. Kisvárdai 24, 3. Kozármisleny 23.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

A természetszeretet és a felfedezések örömei

A mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskolában számos környezetbarát tevékenység honosodott meg, mint például a Curie természetismereti és tehetségkutatói vetélkedők, a Föld, a víz, az állatok világnapja stb. Ezt a hagyományt bizonyítja az a rendkívüli környezetismereti, környezetkutatói tevékenység is, amelyre október 28-án, a vakáció első napján került sor. A korszerűen felszerelt „konténeriskolában” nagy volt az érdeklődés az V–VIII. osztályos tanulók körében a Kecskemétről érkezett vendég tanár természetkutatása és felfedezései iránt. A színvonalas, gyerekek számára könnyen érthető és elvégezhető kísérletek magukkal ragadták a kíváncsi gyereksereget. A *Merj bármit, bárhol, bármikor* merészséget sejtető cím meg is hozta az eredményét, mert a két és fél órás, kísérletekkel tűzdelt előadás végén már maguk a tanulók is kísérleteztek, építő jellegű kérdéseket tettek fel, sőt nem is akartak hazamenni.

A rendhagyó természet- és környezetismeret témájú gyakorlati foglalkozást Sikó Dezsó tanár úr tartotta az érdeklődő jövőbeli „ifjú kutatók” számára, a digitális környezeti mérőeszközök bemutatását gyakorlati foglalkozás követte. A számítógép vezérelte eszközökkel víz-, levegő- és talajminta-elemzéseket végeztek. Külön figyelem és nagy érdeklődés követte az „Einstein-tabletek” megismerését és sokoldalú felhasználási lehetőségeit. Környezetkímélően vízből elektromos energiát állítottak elő, majd üzemanyagcellás motorban elégetve tapasztalták meg a természet örök körforgását.

Hogy ki is Sikó Dezsó tanár? Milyen Mezőpanithoz?

A tevékenységet megelőzően faggtattuk a gyerekkoráról, tanulmányairól, munkásságáról. Erősen, ugyanakkor humorosan beszélt gyerekkoráról, hisz ő is a falu szülőltje. Így a tanulók is, a jelen levő tanárok is párhuzamot vonhattak az akkori és a mai mezőpaniti iskolai élet között.

Sikó Dezsó Mezőpanitban született 1958-ban, az általános iskolát szülőfalujában végezte, majd a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Középiskolában érettségizett. Ezt kö-

vetően a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem fizika karán folytatta tanulmányait. Az egyetemi tanulmányai alatt az elméleti felkészülés mellett bekapcsolódott a kutatásba, a hidrogéntechnológia fejlesztésébe, ami nagymértékben meghatározta szakdolgozatának tematikáját is. Később kísérleti fizikából szakvizsgázott a Szegedi Tudományegyetemen, majd szaktanácsadói feladatokat vállalt a természettudományok tanítása területén. Az egyetem elvégzése után Dévára került fizikatanárnaként. Az 1989-es rendszerváltást követően a kecskeméti Bolyai János Gimnázium fizika szakos tanára lett. A modern fizika tanítását számos saját építésű didaktikai eszközzel gazdagította. Már pályakezdekésekor nagy lehetőséget és kihívást látott az informatika tanórai alkalmazásában. A környezetvédelem és kutatás terén sikeresen mentorálta tanítványait, kinyitotta számukra a megismerés, megértés és kutatás új dimenzióit. Több mint négy évtizedes nevelő-oktató munkája eredményeképpen számos fizikus, mérnök, orvos, úrhajósjelölt és tanár tanítványa kapta tőle a természettudományos kritikus gondolkodás alapjait, a tudás megszerzésének élményeit. Elettét kitöltő pedagógiai tevékenységét a dévai, bukaresti, kerepesi, győri és kecskeméti városi kitüntetések igazolják. A fizika tanítását és népszerűsítését az Ericsson-díj, a többszörösen kiérdemelt Bonis Bona, a nemzet tehetségeiért végzett munkájának elismerése emeli ki. Számára kiemelkedően értékes az MTA Kutató Tanára cím kiérdemlése. Szakmai és pedagógiai tapasztalatait szaktanácsadói tevékenységében, az oktatás és nevelés megújítását pályázati támogatásokon beszerzett digitális mérőrendszerek tanórai népszerűsítésével és a tanulói kutatómunka támogatásával igyekeznek elérni.

Az előadás, a gyakorlati bemutatók után meghallgattuk kissé melankolikus elmélkedését a múlt és a jelen párhuzamáról.

»Rohanunk, tanulunk, dolgozunk, és alig vesszük észre, hogy mi zajlik körülöttünk. Lassan vagy gyorsan minden változik, az örök körforgás-

ban csak a gyermeki kíváncsiság a változatlan. Az anyai szeretetet adó kedves óvónő, a türelmes tanítónő, a felsős tanárok emberi nagysága, a középiskolák tudós egyéniségei élő emlékeké válnak egy utazás alkalmával. Kecskemétről Mezőpanitba vagy Mezőpanitból Kecskemétre hosszúnak tűnik az út térben és időben. Jó érzés visszatérni a régi helyekre, melyek emlékei nem fakulnak. Igaz, hogy egyre kevesebb ismerős fogad, de itt vannak az új, fiatal, csillogó szemű arcok. Bennük is, mint annak idején bennem is, kérdések és ötletek halmaza zsongott az ismeretlen jövőről. Tankönyvekből próbáltuk minket tanítani, számtalanszor feltettük a kérdést, hogy milyen lesz az élet 2000 után? Hogyan lehetne könnyen tanulni, hogyan fogunk utazni, mit fogunk dolgozni, és hogyan fogunk élni úgy általában? Almáinkat túlszárnyalta a valóság, alig tudjuk követni a mindennapok változásait! Számtalan okosköttyű segíti vagy bonyolítja a munkánkat és emberi kapcsolatainkat. A hagyományos didaktikai eszközök használata most is szükséges, de nem elégséges. A tanulók „ingerküszöbe” oly magas, hogy mindig fölötte tanítani nagyon nehéz. Azok voltak a „jó” órák, amikor agyunk a hallottaktól, látottaktól „elszállt”. A 21. század iskolája ezt kell adja a tanulni vágyó fiataloknak. A labda magasra van dobva diáknak, tanárnak. A hagyományos tanítást ötvözni kell az új eszközökkel és módszerekkel. Nekem is tanulnom kell naponta a Z generációtól. Ok beleszületnek a digitális világba, nekünk alkalmazkodni kell. Napjainkban nem az a kérdés, hogy hány számítógép van egy tanteremben, hanem az, hogy mire használjuk azokat? Ezt illetően szerettem volna – és remélem, hogy sikerült – néhány gyakorlati példával élni a digitális mérőeszközök tanórai és azon kívüli felhasználásával. A 20. század végén, 21. század elején megjelenő mérő adatgyűjtőktől kiindulva próbáltam bemutatni az okostelefonok és a szenzoros tabletek felhasználási területeit. Pályázati támogatással bővítettem iskolám szertárát, vezettem be tanulóimat a kutatómunka örömeibe, és nyitottam meg ezen keresztül egy olyan világot számukra, melyben az emberi értelem, a megismerés és a boldogság mindenké lehet! Tanáraimtól én is ezt láttam-kaptam, emlékszem, emberi nagyságuk előtt fejet hajtva adtam kezükbe a csodás eszközöket, és osztottam meg veletek tapasztalataimat» – mondta.

Deák János
nyugalmozott tanár

Október 24. a magyar operett napja

A magyar operett napja alkalmából a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület idén is szervezett operettgálát. Október 27-én, vasárnap este hazai fellépőink, mint Trozner Kincső, Buta Árpád és Szabó Levente gyönyörű előadásai mellett vendégfellépők – Cseke Brigitta, Szondi Tamás és Nemes Tibor – is emelték az est hangulatát.

Külön büszkeség, hogy Cseke Brigitta és Nemes Tibor marosvásárhelyi születésű művészek, akik Magyarországon tanultak és dolgoznak. Az est házigazdája Nagy István színművész volt, aki minden fellépőt külön bemutatott, emellett sok érdekes, hasznos információt osztott meg a közönséggel az előadott művekről, valamint azok szerzőiről.

Az operettgálát megelőző napokban operettvetélkedőt is szervezett a Lorántffy Zsuzsanna egyesület. Olyan fiatal jelentkezőket vártunk, akik szeretik az operettet, és megmérettették volna magukat ebben a műfajban. Nagy örömmel több személy is jelentkezett, és az első helyezettek, díjként, felléphettek a gálán is. Ezúttal, nagy meglepetésre, nem egy első helyezett volt, hanem öt: Kiss Nikolett, Boczog Botond, Pap Dániel, Ozsváth Szende Orsolya és Kacsó Dávid Albert. Gratulálunk nekik, és bízunk benne, hogy lesz még alkalom látni, hallani őket a színpadon. Reménykedünk, hogy Marosvásárhelyen van, lesz jövője az operettnek.

Nem utolsósorban köszönjük a támogatóknak, hogy megszervezhettük a gálát, és köszönjük az érdeklődést a közönségek, amely nélkül nem valósulhatott volna meg ez a gyönyörű, élményekben gazdag műsor.

A kutatók szerint nincs olyan perc, amikor valahol a világon filmen, színpadon, rádióban vagy televízióban fel ne csendülne a magyar szerzők operettmelódiai Kálmán Imrének, Lehár Ferencnek, Ábrahám Pálnak és Huszka Jenőnek köszönhetően, és természetesen a mai magyar operettjárszásnak, hiszen mindez hozzájárult ahhoz, hogy az opera mellett az operett is nemzetközileg ismert és elismert műfajjá vált. És nem csak elismert, hanem 2013 óta hungarikum is.

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület nevében:
Nagy Andrea

Munkavállalás a vasfüggöny két oldalán

Turóczi Csabával, egy 62 éves budapesti apával beszélgettünk, aki a rendszerváltás után 1992-ben és 1996-ban építészként dolgozott Németország nyugati és keleti részében. Megkértük, hogy beszéljen a két országrész általa tapasztalt különbségeiről.

„1992-ben született meg az idősebb lányom, Renáta, de születése után még két hétig bent volt a kórházban. Mire hazahozták anyucival, két nap múlva indultam külföldre. Ott kellett hagynom a feleségemet a kisbábnkkal” – meséli az akkor 32 éves Csaba, aki nem sokkal a rendszerváltás után munkalehetőséget kapott Németországban. Az akkori kétes megélhetésük végett kénytelen volt elfogadni ezt a lehetőséget, és építészként tevékenykedett egy jesterburgi birtokon, aminek egy meglehetősen tehetséges tulajdonosa volt.

„Erdős terület volt, azon volt egy kastély. Annyira dúsgazdag ember volt, hogy árvaházat működtetett jótékony célokból a birtokán.”

Ez az illető minden évben kopóversenyeket rendezett, amiben rendszerint részt vettek az ország előkelőbb rétegének tagjai. Az esemény során vadászkutyák igyekeztek egy rókabél nyomára vezetni lovas gazdáikat, mindezt egy akadálypályán át, az erdő sűrűjében. Csabát és csapatát e pálya megépítésére alkalmazták.

„Fákat kellett kivágni, a rönköket el kellett helyezni egy méter magasságba. Az útvonal mentén le kellett gallyazzuk a fákat, nehogy beüssék a fejüket a lovasok. Fenyőfákat

területén mennyire magas volt az életszínvonal.

„A munkáltatónk egy kétütemű Wartburggal érkezett ide. Képzeld, egymillió kilométer volt már benne. Itt cserélte le az első külföldi autójára, egy Audi Quattróra. A Wartburgot meg később mi kellett hazavezessük. Nagy buli volt. Képzeld el, amíg ott voltunk, mindennap halat és vagdalt húst reggeliztünk.”

Természetesen a termékválaszték is több színű volt, mint itthon. Olyan italokat és ételeket fogyaszthattak, amelyeket még sosem láttak. Egyik kiruccanásuk során beültek egy Guinness sörözőbe.

„Akkora szép korszót kaptunk, hogy csak na... Fekete sör, kávé! Le is küldtem, és hát erősebb volt, mint addig bármi, amit ittam. Aztán nagyon finom garnélarakos szendvicset ettem, valamilyen majonézes mártással volt megkenve. Olyan finom volt, nem is érdekelt, hogy tíz márkába fáj. Utána meg egy kirakatban, emlékszem, láttuk Michael Jordannek a cipőjét. El voltunk ámulva.”

Itt Hannoverben azonban nem csak a hedonizmus ezen oldalait ismerték meg. Jártak ugyanis az ottani vörös lámpás negyedben, ahol az ott dolgozók a nemiség határait – hát, hogy is mondjam – többféleféppen húzták újra. Habár mint házasegyes, Csaba az efféle tevékenységekből kimaradt, a játéktérbe azért benézett.

„Kint még semmit nem hallottam. Ahogy benyitottam, olyan hangos zene csapott meg, hogy vert a levegő. bumm, bumm, bumm. Ott meg, képzeld, voltam egy helikopterszimulátorban, ami már akkor olyan volt, hogy

területén mennyire magas volt az életszínvonal. kellett ideiglenesen elültetnünk, hogy azok jól mutassanak.”

Ezenkívül a munkaköri leírásukba nem egészen beleillő tevékenységeket is folytattak, mindazt azért, hogy biztosítsák a résztvevők kényelmét.

„Mindig készenlétben kellett lennünk. Például, ha megdöglött egy ló, akkor azonnal megadták a tetem koordinátáit, és nekünk fel-tűnésmentesen el kellett távolítanunk.”

Miután a kopóversenynek vége lett, éjjel egy hatalmas táborüzet raktak, majd asztalokat és padokat kellett felhúzniuk. Megkezdődött az ünneplés.

„Az asztalok tele voltak sörral, ott helyben süttöttek török kenyeret, csirkét, disznót, mindent, amit csak el tudsz képzelni, rengeteg pezsgő, drágábbnál drágább borok... Csetintésre bármit odahoztak a pincérek.”

Meglepő volt, hogy a gazda vendégszeretéből Csaba és társai is részesültek. A hatalmas mulatságon ugyanis nekik is helyet biztosítottak. Habár az elején meg voltak szeppe, végül együtt fogyasztották el a különlegesen különlegesebb ételeket és italokat.

„Megbecsültek. Tudták, hogy mi építettük a pályát, mi raktuk a tüzet. Megtisztelték, és azt mondták, hogy annyit ehetünk és ihatunk, amennyit szeretnénk.”

A birtokon és a tulaj más létesítményei körül ezután folyamatosan zajlottak a munkálatok. Ők meg szabadnapjaikon bejárták Hannover és Hamburg városát. Csabának egyre jobban kezdett feltűnni, hogy ott, az akkori Németországi Szövetségi Köztársaság

területén mennyire magas volt az életszínvonal.

„A munkáltatónk egy kétütemű Wartburggal érkezett ide. Képzeld, egymillió kilométer volt már benne. Itt cserélte le az első külföldi autójára, egy Audi Quattróra. A Wartburgot meg később mi kellett hazavezessük. Nagy buli volt. Képzeld el, amíg ott voltunk, mindennap halat és vagdalt húst reggeliztünk.”

Természetesen a termékválaszték is több színű volt, mint itthon. Olyan italokat és ételeket fogyaszthattak, amelyeket még sosem láttak. Egyik kiruccanásuk során beültek egy Guinness sörözőbe.

„Akkora szép korszót kaptunk, hogy csak na... Fekete sör, kávé! Le is küldtem, és hát erősebb volt, mint addig bármi, amit ittam. Aztán nagyon finom garnélarakos szendvicset ettem, valamilyen majonézes mártással volt megkenve. Olyan finom volt, nem is érdekelt, hogy tíz márkába fáj. Utána meg egy kirakatban, emlékszem, láttuk Michael Jordannek a cipőjét. El voltunk ámulva.”

Itt Hannoverben azonban nem csak a hedonizmus ezen oldalait ismerték meg. Jártak ugyanis az ottani vörös lámpás negyedben, ahol az ott dolgozók a nemiség határait – hát, hogy is mondjam – többféleféppen húzták újra. Habár mint házasegyes, Csaba az efféle tevékenységekből kimaradt, a játéktérbe azért benézett.

„Kint még semmit nem hallottam. Ahogy benyitottam, olyan hangos zene csapott meg, hogy vert a levegő. bumm, bumm, bumm. Ott meg, képzeld, voltam egy helikopterszimulátorban, ami már akkor olyan volt, hogy

képernyőkkel vettek körül. Érezted, ahogy dől meg, mozgott az ülés.”

Persze olykor lelkiismeret-furdalása volt, hogy amíg ő szórakozásra és ingyenségekre költi a pénzt, addig otthon a felesége neveli a gyereket.

„Viszont kerestem annyit, hogy néha azért megengedjek ezt-azt magamnak, úgy, hogy a nagyját még haza is tudtam küldeni. En meg őszintén nem bánom. Felejtethetetlen élmény volt, és mindenkinek ajánlanám. Egyszerűen brutális látni, hogy mire képes az ember pénzt költeni, és mennyiféle beteg dolog van.”

Egy hónappal később Csaba haza is tudott térni, és anyagilag pár évig stabilan álltak. Am amikor megszületett a második lánya, ismét arra kényszerült, hogy Németországban keressen munkát. Ezúttal azonban a hajdani Német Demokratikus Köztársaság területén dolgozott. Enyhén szólva nem volt elragadtatva az ottani lakosoktól.

„Van egy szokás a németeknél, amikor befejezik egy ház építését, akkor egy hatalmas bulit csinálnak a szomszédokkal, hogy meghálálják, hogy hosszú ideig eltűrték a hangoskodást. Ez legalábbis így megy a nyugatnémeteknél. Itt csak a szomszédok elé vágtak egy láda sört. Komolyan mondom, ennél jobb lenne a semmi.”

Csaba bejárta a nagyvilágot, és látta az egykor szocialista és más országok közti különbségeket. Elmondása szerint hatalmas a színvonalkülönbség. Mindezek ellenére mégis boldog, hogy lehetősége van otthon élni és megélni.

H. Nagy Szilárd

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
- információ	- 118-932	• Dora Optics	- 0733-553-976
- általános	- 118-800	• Dora Medicals	- 0265/212-971
• Központosított ügyelet	• Radiológia, echográfia	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,	Dr. Jeremiás István	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
Csendőrség, Mentőállomás):	- 0265/222-446	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
• Rendőrség	• Prefektúra	- 0744-282-710	
• SMURD (betegekkel	• DIGI	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
kapcsolatos információk)	- 0265/266-801	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
• Sürgősségi szolgálat:	• Áramszolgáltató vállalat	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0265/215-119
- gyermekeknek	- vidék	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0744-282-710
Marosvásárhelyi	• Delgaz Grid	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0265/263-865
Polgármesteri Hivatal	- 0265/200-928	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,	- 0800/800 928	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0265/215-119
otthonigazgató szolgálat,	• Aquaserv:	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
8-16 óra között:	- hideg víz-csatorna	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0265/263-865
• Optika-Optofarm	- közönségszolgálat	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
- 0265/212-304	- központ	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0265/263-865
- 0265/312 436	• Fogyasztóvédelmi hivatal	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
- 0265/250-120	- 0265/254-625	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
- 0265/263 351	• Vasútállomás	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976
	- 0265/236-284	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	- 0733-553-976

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Eladási közlemény

A Maros Megyei Pénzügyi Hivatal adóbehajtó osztálya az intézmény Marosvásárhely, Dózsa György út 1-3. szám alatti székhelyén **november 27-én 11 órától árverést tart** az alábbi adós cégek javainak eladására a költségvetési tartozások törlesztése érdekében:

- **SUNSHINE PROIECT DCL KFT.** – adószám: 40327827: Pramac áramfejlesztő, WX6200, 2021-es, leltári száma: DJ2021013999, kikiáltási ár: 1.514 lej + héa; Honda áramfejlesztő, 2023-as, leltári száma: 50475319, kikiáltási ár: 2.038 lej + héa; MAI Lumag VS 805 döngölő, 2023-as, kikiáltási ár: 2.590 lej + héa; Forner HCU 300 Mini hegesztőkészülék, 2023-as, kikiáltási ár: 3.981 lej + héa; WAKR NEUSON BFS940 aszfaltmaró, 2022-es, leltári száma: SN42054461, kikiáltási ár: 5.323 lej + héa; WAKR NEUSON BFS1345/2022 aszfaltmaró, leltári száma: SN42053743, kikiáltási ár: 6.031 lej + héa; hidraulikus kalapács, Box tipe L 53, kikiáltási ár: 6.311 lej + héa; MAI Waker Neuson BS60 döngölő, 2023-as, leltári száma: 5100030606, kikiáltási ár: 7.483 lej + héa; metallizált szürke, 2006-os Ford Transit mikrobusz, 283.771 km-ben, dízel, 63 kW, 2198 köbcéntis, alvázszáma: WFOSXXRRFS6P44432, a motor szériaszáma: 6P44432, rendszáma MS-17-ZVO, kikiáltási ár: 20.502 lej + héa; szürke Renault Master billenős teherautó, 278.660 km-ben, 2005-ös, dízel, 2953 köbcéntis, alvázszáma: VF154ANA132357417, rendszáma MS-35-SUN, kikiáltási ára: 36.158 lej + héa (második árverés).
- **NOVA NEC ONLINE KFT.**, adószáma: 43236464: Opel Corsa C személygépkocsi, fekete, ötajtós, öt férőhelyes, benzines, alvázszáma: WOLOXCF0824087945, a motor szériaszáma: 19U88917, CIV P352618, mechanikai szériaszáma: 024550813, 2002-es, rendszáma MS-18-NEC, kikiáltási ára: 1.866 lej + héa (második árverés).
- **HEAVY SPECIAL TRANSPORTS KFT.**, adószám 37072324: 2012-es, euro 3-as, szürke dízel Volkswagen Caddy furgon, 75 kW, alvázszáma WV1ZZZ2KZCX033845, rendszáma MS-47-ELS, rozsdanyomokkal, sérült, nagyon rossz állapotban, motor nélkül, a műszaki vizsgája lejárt, kikiáltási ár: 1.493 lej + héa. 2000-es piros Meusburger PG3 félpótkocsi, alvázszáma W09PG3003Y0M49672, rendszáma MS-04-EMV, leromlott állapotban, rozsdanyomokkal, kikiáltási ár: 5.723 lej + héa (harmadik árverés).
- **AURIS RELAX KFT.**, adószám 37141874: Dízel, 1896 köbcéntis, 2003-as kék Audi A4, 270.000 km-ben, alvázszáma WAUZZZ8E03A032024, rendszáma MS-27-AUR, kikiáltási ár: 4.950 lej + héa (harmadik árverés).

A **Mureş Insolvency SPRL**, a **TRANSTEX Kft.** – székhelye: Segesvár, Küküllő utca 2. szám – cégfelszámolója **eladásra kínálja** az adós cég tulajdonában levő javakat az alábbiak szerint:

A. Közvetlen tárgyalás útján:

1. 437 és 777 négyzetméteres telkek, építményekkel (szövőműhely, más műhelyek, irodák), telekkönyvszámuk 50849 és 50848, Segesváron, a Küküllő utca 2. szám alatt, kikiáltási ár: 548.400 euró.
2. 719 négyzetméteres beltelek, telekkönyvszáma 58605, Segesváron, a Vlad Ţepeş utca 21. szám alatt, lakóházzal, kikiáltási ár: 99.280 euró.
3. Értékpapír: 1.141.029 részvény – 55,78% a SIBAC részvénytársaság (Segesvár, Küküllő utca 2. szám) jegyzett és befizetett alaptőkéjéből, kikiáltási ár: 350.000 euró.

B) Nyilvános árverésen:

1. 2011-es Dacia Logan személygépkocsi, rendszáma MS-99-TTX, kikiáltási ár: 2.465 euró.
2. Gépek és berendezések, kikiáltási ár: 120.783 euró
3. Irodaszerek, kikiáltási ár: 3.410 euró
4. Bútorzat, kikiáltási ár: 7.799 euró
5. Készruhakészlet, kikiáltási ár: 50.071 euró

Az árak nem tartalmazzák a héát.

A javak részletes listája megtekinthető a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro weboldalakon, valamint az adós vagy a cégfelszámoló székhelyén. A javak értékesítésére **november 19-én 12 órától** kerül sor a cégfelszámoló székhelyén – Marosvásárhely, Ştefan cel Mare utca 9/3. szám –, és hetente keddenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés előtt.

Bővebb felvilágosítás a cégfelszámoló 0756-086-289, 0745-653-430-as telefonszámon.

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarotkártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnny távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átkától, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!**

LAKÁS

LAKÁST, TELKET, GARÁZST vásárolok hasznélvezeti joggal. Tel. 0752-141-516. (24353-I)

MINDENFÉLE

A KÁRPÁTOK sétatyon takarítást vállalkozó kéthetente vagy havi egy alkalommal. Tel. 0757-113-585. (24400-I)

HÁZTETŐ építését cserépből vagy lemezből, meszelést, kinti, benti munkákat és kisebb javításokat vállalkozó. Tel. 0758-880-496. (24178)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket. Tel. 0744-121-714. (24366-I)

ELSZÁLLÍTUNK szemetet, fát, bútort, törmelék, ócskavasat, fölöslegessé vált dolgokat. Tel. 0747-816-052. (24381-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kintibenti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382)

VÁLLALUNK azonnali kezdéssel építkezési munkát, tetőjavítást bármilyen anyagból, saját anyagból is, benti munkát, meszelést, fali-, padlócsimpe-lerakást, szigetelést, kerítéskészítést, vashegesztést, bádogsmunkát. Nyugdíjasoknak 12% kedvezmény. Tel. 0759-119-183, 0729-408-696, Nagy István. (24304)

VÁLLALOK: külső szigetelést, benti munkát, glettelést, festést, padló- és falcsimpe-lerakást, bármilyen ház körüli javítást. Tel. 0741-169-783. (24338)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0733-707-047. (24404-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Drága emlékét szívünkben őrizve, kegyelettel és örök hálával emlékezünk a szeretett, jó férjre, drága édesapára, apósra, nagyapára, az ákosfalvi

id. ADORJÁNI ZOLTÁNRA

halálának 14. évfordulóján.

Családja iránti szeretetét, jóságát, gondoskodását nem pótolja semmi. Lélekben mindig velünk vagy. Pihenésed fölött öröködjön szeretetünk. (24359)

*„...Hervasztó, hideg szél egy dalt hegedül.
Hervasztó, hideg szél miről is dalolhat,
Mint az elmúlásról?... Ismerem e dalt...
Édes reményekről, amelyek csak voltak,
Melyeknek emléke örületbe hajt!...”*

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk a drága jó édesapára, a deményházi születésű

BALOGH ÁKOSRA

halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos szívű lánya, Mónika, fia, Lehel és családjuk. (24399-I)

Szeretettel és hálával emlékezünk

SZŐCS ANDRÁSRA

halálának 3. évfordulóján.

„Ami szép és jó az életben, mindig velünk marad.”

Nyugodj békében!

Szerettei. (24405-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama és ükmama,

RADÓ MÁRIA

szül. SCHNEIDER MÁRIA

2024. november 10-én, életének 99. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése 2024. november 13-án, szerdán 13 órakor lesz a Jeddí úti temetőben.

A gyászoló család. (24403)

Üzleti sikereinek titka:

a jó REKLÁM!

**Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!**

RMDSZ MAROS

A beteget tisztelni kell, nem várakoztatni.
Digitális időpontfoglalást akarunk.

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

FORRÁS

NOVEMBER 15., 19:00
 MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

HELYFOGLALÁS: 0757 059 594

RENDEZŐ: ORZA CĂLIN

AZ IFJÚ BEKECS NÉPTÁNCGYŰJTÉS KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

Tegye fel kérdéseit!

Az anyasági támogatással kapcsolatosan.

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Bozslárka számíthat ránk!

METSZET

kedd 21⁰⁰

ETV ERDELY TV

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Leiner Laura
 40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Coffee

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro